

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ

បំណិនជីវិតសម្រាប់មធ្យមសិក្សាបឋមក្រសួង
គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា

USAID
ជំនួយពីពលរដ្ឋអាមេរិក

អង្គការអប់រំពិភពលោក
WORLD EDUCATION

ឧបត្ថម្ភដោយ ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ
រៀបចំដោយ អង្គការអប់រំពិភពលោក សហការជាមួយអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់បឋមសិក្សានៅកម្ពុជា

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
លេខ: ២៤១៣ អយក/២១

ប្រកាស
ស្តីពី
ការអនុញ្ញាតឱ្យបោះពុម្ពផ្សាយ
សៀវភៅ " ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ "

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៧/១០៥៨ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ ស្តីពីការកែតម្រូវរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៧ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ បស/រកម/០១៩៦/០១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៨៩អនក្រមក ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៥ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា
- យោងគោលនយោបាយ សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សាចំពោះទូទៅ២០០៥-២០០៩
- យោងសេចក្តីណែនាំលេខ០៣ អយក. សណក. ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ស្តីពីប្រព័ន្ធអនុវត្តការសៀវភៅសិក្សា និងសម្ភារៈរបបទេស
- យោងសំណើរបស់អង្គការអប់រំពិភពលោក ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២
- យោងកំណត់ហេតុប្រជុំរបស់លេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាអនុវត្តការសៀវភៅសិក្សា និងសម្ភារៈរបបទេសលើថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣
- តាមសំណើរបស់ប្រធាន ក្រុមប្រឹក្សាអនុវត្តការសៀវភៅសិក្សា និងសម្ភារៈរបបទេស

សម្រេច

- ប្រការ១- អនុញ្ញាតឱ្យបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅ " ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ " ដែលជាស្នូលនៃវិទ្យាសាស្ត្រនិងរៀបចំរបស់អង្គការអប់រំពិភពលោក សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដើម្បីប្រើប្រាស់ជាឯកសារជំនួយក្នុងការបង្រៀន និងរៀនកម្មវិធីចំណេះដឹងលើកិច្ចការអប់រំ យុវជន និងកីឡា ។
- ប្រការ២- អង្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ អង្គនាយកដ្ឋានអប់រំ យុវជន និងកីឡា អង្គនាយកដ្ឋានកម្មវិធីសិក្សា នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាលសិក្សាចំពោះទូទៅ និងអង្គការអប់រំពិភពលោក មានភារកិច្ចអនុវត្តប្រកាសនេះ ។

- កន្លែងទទួល៖
- អង្គលេខាធិការដ្ឋានក្រសួង
- អង្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាល
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- " ដើម្បីចុះប្រាប់ដល់ទីកន្លែង "
- គូកប្រកាស
- កាលប្បវត្តិ- ឯកសារជាអកស.

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៣

អ៊ឹម ស៊ីម

គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍសៀវភៅ
"ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ"

គណៈកម្មការនិពន្ធ និងរៀបរៀង

១. លោក អេង សុខ
២. លោក ស៊ី ប៊ែងគ្រុយ
៣. លោក វីលៀម វ៉ាន់ឌីវ៉ាល់

គណៈកម្មការកែសម្រួល

១. លោក ឈុំ វណ្ណធន
២. លោក ប៊ុត សុភាន់
៣. លោក ផុក ចាន់ថុល

គណៈកម្មការពិនិត្យ

១. លោកស្រី កៅ សុខអណ្តែត
២. លោក ព្រៃ សំបូរ

ឧបត្ថម្ភថវិកាដោយ ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (USAID)

សហការរៀបចំដោយ
អង្គការអប់រំពិភពលោក និង ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

មាតិកា

អារម្ភកថា.....	ក
វត្ថុបំណងរួម.....	ខ
ការត្រៀមលក្ខណៈមុនពេលបង្រៀន.....	ខ
ខ្លឹមសារសង្ខេប.....	គ
មេរៀនទី ១: រដូវបណ្តុះផ្សិត.....	១
មេរៀនទី ២: ការជ្រើសរើសទីកន្លែង.....	៥
មេរៀនទី ៣: ការជ្រើសរើសមេផ្សិត.....	១០
មេរៀនទី ៤: សម្ភារៈនិងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត.....	១៤
មេរៀនទី ៥: ធាតុអាកាសសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត.....	១៩
មេរៀនទី ៦: បច្ចេកទេសរៀបចំរងបណ្តុះផ្សិត.....	២៤
មេរៀនទី ៧: ផែនការបណ្តុះផ្សិតចំបើង.....	២៩
មេរៀនទី ៨: ការប្រមូលផលផ្សិត.....	៣៤
មេរៀនទី ៩: ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច.....	៣៩
មេរៀនទី ១០: ការវាយតម្លៃសិស្ស.....	៤២

អារម្ភកថា

វិស័យអប់រំជាវិស័យគន្លឹះមួយ ដែលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ពិសេសការអភិវឌ្ឍ ធនធានមនុស្ស។ ដោយសង្គមធាតុយើងមានការអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យ ការអប់រំក៏ត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំង ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ប្រកបដោយគុណភាពនិងមានជំនាញខ្ពស់ ដើម្បីបំពេញលើក្របខណ្ឌការងារ។

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរីកចម្រើននៃទីផ្សារសេរីរបស់សង្គមធាតុ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានបង្កើត គោលនយោបាយសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សាចំណេះទូទៅ និងគោលនយោបាយអប់រំបំណិនជីវិត សម្រាប់អនុវត្តន៍ នៅតាមសាលារៀនចំណេះទូទៅ។

កម្មវិធីអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន គឺជាស្នូលនៃការបង្កើនគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពក្នុងវិស័យអប់រំ ដែលនឹងផ្តល់ ឱ្យសិស្សនូវចំណេះដឹងមូលដ្ឋានយ៉ាងជ្រៅជ្រះ និងបណ្តុះជំនាញផ្សេងៗ ដែលមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការស្រូបយកបទ ពិសោធន៍ល្អៗក្នុងការពង្រឹងចំណេះដឹង និងបំណិនចាំបាច់ សម្រាប់បម្រើជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

ឯកសារស្តីអំពី "ការបណ្តុះផ្សិតចំបើង" មានបំណងជួយអ្នករៀនឱ្យទទួលបានចំណេះដឹង បំណិន និងបទពិសោធន៍ ក្នុងផ្នែកបំណិនអាជីពងាយៗ ដែលទាក់ទងនឹងការបណ្តុះផ្សិតចំបើង។ ការបណ្តុះផ្សិតមាន តួនាទីសំខាន់ ក្នុងផលិតកម្ម សម្រាប់គ្រួសារ។ ការរៀនពីរបៀបបណ្តុះផ្សិតចំបើងតាំងពីនៅវ័យក្មេង ហើយការផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងតម្រូវការទៅតាម អាទិភាព និងគោលបំណងដែលនឹងជួយមនុស្សវ័យក្មេង ឱ្យជៀសផុតពីការប្រឈម នឹងបញ្ហាដែល បណ្តាលមក ពីកង្វះ ការយល់ដឹង ក្នុងការធ្វើផលិតកម្ម កសិកម្ម។ យើងសង្ឃឹមថា យុវជនបច្ចុប្បន្នអាចមានការគិត ដោយមានផែន ការនិង មានគោលបំណង ក្នុងការបណ្តុះផ្សិតដែលមានដូចជា៖ ការធ្វើផែនការ ការរៀបចំថវិកា សម្ភារៈនិងការធ្វើទៅតាម ដំណាក់កាលសំខាន់ៗ ដើម្បីឱ្យមុខរបរនោះ ក្លាយជាការអភិវឌ្ឍក្នុងគ្រួសារ។

១. វត្ថុចំណងរួម

បំណិនជីវិត គឺជាបំណិនបញ្ញា បុគ្គលិកលក្ខណៈ អន្តរបុគ្គល និងវិជ្ជាជីវៈដែលអាចជួយក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ការធ្វើទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព អាចដោះស្រាយបាន និងគ្រប់គ្រងខ្លួនឯងបាន។ គឺជាបំណិនដែលរួម ចំណែក ក្នុងការលើកស្ទួយសុខុមាលភាព និងជីវភាពប្រកបដោយផលិតភាព។ (គោលនយោបាយបំណិនជីវិត ២០០៦) ក្រោយពេលរៀនចប់សិស្សទាំងអស់មានសមត្ថភាព៖

- ធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តក្នុងការបណ្តុះផ្សិត
- ធ្វើគម្រោងក្នុងការបណ្តុះផ្សិតឱ្យបានត្រឹមត្រូវ
- ជ្រើសរើសពូជផ្សិតបានត្រឹមត្រូវ
- រៀបចំទីកន្លែងបណ្តុះផ្សិត ដោយយោងទៅតាមភូមិសាស្ត្រដី
- អនុវត្តទៅតាមផែនការដែលបានគ្រោងទុក
- ថែទាំនិង គ្រប់គ្រងផ្សិតឱ្យបានល្អ
- ធ្វើតារាងចំណាយ ចំណូល ដើម្បីវាយតម្លៃ
- ចងក្រងជាមេរៀនអំពីការបណ្តុះផ្សិតដែលធ្លាប់បានអនុវត្តកន្លងមក។

២. ការត្រៀមលក្ខណៈមុនពេលបង្រៀន

ម៉ូឌុលនេះចែកចេញជាច្រើនផ្នែកផ្សេងៗគ្នា ហើយមានគោលបំណងខុសៗគ្នា។ ការត្រៀមលក្ខណៈមុនពេល បង្រៀនសិស្ស ជាដំណាក់កាលត្រៀមរបស់គ្រូ។ ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការបង្រៀន និងរៀន ពិសេសមេរៀន ត្រូវបានគ្រូ ត្រៀមទុកជាមុន។

● សម្ភារឧបករណ៍

ភាគច្រើនជាសម្ភារៈមូលដ្ឋានដូចជា ប៊ិក ឬក្រដាស។ សម្ភារៈ ផ្សេងទៀតនៅក្នុងមេរៀននេះ ត្រូវផ្តល់ឱ្យសិស្ស សម្រាប់អនុវត្តផ្ទាល់ ដែលមានជូនភ្ជាប់នៅក្នុងម៉ូឌុល។ ពេលខ្លះ វាមានការជាន់គ្នាផងដែរ។ បន្ថែមពីនេះទៀត មេរៀននីមួយៗ មានប្រើសន្លឹកអ៊ុតសម្រាប់សិស្ស។ សិស្សអាចប្រើប្រាស់សន្លឹកអ៊ុត ដើម្បីការពិភាក្សាក្រុមតូចក្នុងការ ដោះស្រាយសំណួរ។

● លទ្ធផលរំពឹងទុក

សិស្សនឹងទទួលបានចំណេះដឹង បំណិន និងឥរិយាបថពីការសិក្សាមេរៀនការបណ្តុះផ្សិតចំបើង។ ប្រើប្រាស់ការ បណ្តុះផ្សិតចំបើងសម្រាប់លើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

● សញ្ញាសម្គាល់សម្រាប់សកម្មភាពនីមួយៗ

ខាងក្រោមនេះ ជាសញ្ញាសម្គាល់សកម្មភាពងាយៗដើម្បីឱ្យគ្រូអនុវត្តបានជោគជ័យក្នុងការបង្រៀន និងរៀន។

ធ្វើសកម្មភាព ៖ គ្រូចាំបាច់ត្រូវដឹកនាំសិស្សធ្វើសកម្មភាពផ្ទាល់ខ្លួន

សរសេរ ៖ ចាំបាច់ត្រូវសរសេរលើក្តារខៀនដោយផ្ទាល់

សួរ ៖ មានសំណួរ ដែលត្រូវសួរទៅកាន់សិស្ស

ពន្យល់ ៖ ពន្យល់ចំណុចសំខាន់ៗ ឬ ប្រាប់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់

● លំនាំបង្រៀន

មេរៀននីមួយៗចែកជា ៣ផ្នែក។ ផ្នែកទី១ គឺជាសេចក្តីផ្តើមដែលយើងព្យាយាមផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងចំណេះដឹងដែលសិស្សមានស្រាប់ឬរំលឹកមេរៀនចាស់។ ផ្នែកទី២ យើងនឹងបង្រៀនសកម្មភាពសំខាន់ៗដោយផ្អែកលើវិធីសាស្ត្របង្រៀនបែបការងារគម្រោង(ចុះស្រាវជ្រាវ ប្រមូលព័ត៌មាន សម្ភាស ចងក្រងឯកសារ និងបទបង្ហាញ...) និងយុទ្ធវិធីបង្រៀនផ្សេងៗទៀត។ នៅផ្នែកទី៣ ដែលជាផ្នែកបញ្ចប់ គឺការវាយតម្លៃចំណេះដឹងសិស្ស ក្រោយពីបានរៀនចប់ម៉ូឌុលនីមួយៗតាមរយៈវិធី ឬវាយតម្លៃផ្សេងៗគ្នា។

៣. ខ្លឹមសារសង្ខេប

ខ្លឹមសារសង្ខេបត្រូវបានផ្តល់ជូនគ្រូក្នុងផ្នែកនេះ ដើម្បីជាទុនខ្លះក្នុងការបង្រៀន ហើយក៏ជាសញ្ញាណមួយជាក់លាក់បញ្ជាក់ពីទំនាក់ទំនង និងសារៈសំខាន់រវាងមេរៀននីមួយៗ ។

ខាងក្រោមនេះ គឺជាសេចក្តីសង្ខេបរួមទាំង ១០ ដែលមាននៅក្នុងឯកសារនេះ ៖

ចំណងជើងមេរៀន	រយៈពេល	វត្ថុបំណង	ទំព័រ
១. រដូវបណ្តុះផ្សិត	២ ម៉ោង	កំណត់ពីរដូវបណ្តុះផ្សិតបានសមស្រប	១
២. ការជ្រើសរើសទឹកនៃង	២ ម៉ោង	កំណត់ទឹកនៃងបណ្តុះផ្សិតទៅតាមរដូវ	៥
៣. ការជ្រើសរើសមេផ្សិត	២ ម៉ោង	ស្គាល់មេផ្សិតដែលល្អ	១០
៤. សម្ភារៈ និងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត	២ ម៉ោង	ត្រៀមសម្ភារៈ និងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត	១៤
៥. ធាតុអាកាសសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត	២ ម៉ោង	ដឹងពីសីតុណ្ហភាពសមស្របសម្រាប់ឱ្យផ្សិតដុះបានល្អ	១៩
៦. បច្ចេកទេសរៀបចំរងបណ្តុះផ្សិត	២ ម៉ោង	សិស្សអាចធ្វើរងផ្សិតបានដោយខ្លួនឯង	២៤
៧. ផែនការបណ្តុះផ្សិតចំបើង	២ ម៉ោង	ធ្វើគម្រោងផែនការបណ្តុះផ្សិតបានត្រឹមត្រូវ	២៩
៨. ការប្រមូលផលផ្សិត	២ ម៉ោង	ដឹងពីពេលវេលា និងផ្សិតដែលត្រូវប្រមូលផល	៣៤
៩. ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច	២ ម៉ោង	សិស្សចេះវិភាគសេដ្ឋកិច្ច	៣៩
១០. ការវាយតម្លៃសិស្ស	២ ម៉ោង	ដឹងអំពីចំណេះដឹងរបស់សិស្ស	៤២

៤. ការវាយតម្លៃ

ការវាយតម្លៃមាន២ផ្នែកសំខាន់ៗ។ មួយផ្នែកជាការវាយតម្លៃនៅចុងបញ្ចប់នៃម៉ូឌុលនីមួយៗ និងជាវិញ្ញាសាសរសេរ ដែលយើងត្រូវបញ្ចូលនៅផ្នែកខាងចុងម៉ូឌុល ។ ផ្នែកមួយទៀត ជាការវាយតម្លៃទៅលើឥរិយាបថសិស្សដោយ គ្រូជាអ្នកសង្កេត ផ្ទាល់រៀងរាល់ថ្ងៃ ហើយដាក់ពិន្ទុ។ វិធីវាយតម្លៃទាំងពីរចំណុចនេះមានសារៈសំខាន់ក្នុងការវាស់ចំណេះ ដឹង និងឥរិយាបថរបស់សិស្សម្នាក់ៗ ។ ចំពោះការវាយតម្លៃសិស្សនេះ យើងគិតពិន្ទុ ៥០ ស្មើទៅនឹងមុខវិជ្ជាមួយចំនួន ផងដែរ គឺយើងឱ្យពិន្ទុ ៣៥ ទៅលើឥរិយាបថ និងពិន្ទុ ១៥ ទៅលើវិញ្ញាសាសរសេរ។

នៅតាមមេរៀននីមួយៗ គ្រូទុកពេលឱ្យសិស្សពិភាក្សាក្រុមតូចឱ្យបានច្រើន នៃចំណុចសំខាន់ៗនៅពាក់កណ្តាលមេរៀននីមួយៗ។ កំឡុងពេលសិស្សពិភាក្សាក្រុមតូច ជាពេលវេលាដែលគ្រូអាចសង្កេតឥរិយាបថសិស្សក្នុងការដាក់ពិន្ទុ។ ជាការល្អគ្រូគួរដាក់ពិន្ទុឥរិយាបថសិស្សចាប់ពីមេរៀនទី ៦ តទៅ។

៥. ឯកសារបន្ថែម

ផ្នែកនេះផ្តល់នូវព័ត៌មានរួមសម្រាប់គ្រូប្រើប្រាស់ រួមទាំងផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់គ្រូប្រើប្រាស់នៅក្នុងមេរៀននេះ។

មេរៀនទី ១: រដូវបណ្តុះផ្សិត

🕒 រយៈពេលបង្រៀន: ២ ម៉ោង

☑ ការត្រៀមលក្ខណៈ:

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាមានព័ត៌មាន និងសំណួរ សម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ?
- សរសេរសំណួរលើក្តារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំៗ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេបាន
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (តុ កៅអី ក្តារខៀន...)។

📖 សម្ភារឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ដីស/ហ្វឹកសរសេរក្តារខៀន
- ប៊ិក ខ្មៅដៃ ហ្វឹក ។ល។

☼ វត្ថុបំណង:

នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖

- កំណត់រដូវប្រចាំឆ្នាំ
- កំណត់រយៈពេលរបស់រដូវនីមួយៗ
- កំណត់ពីខែឬរដូវណា ដែលសមស្របក្នុងការបណ្តុះផ្សិតចំបើង។

ចំណងជើងទី ១: រដូវបណ្តុះផ្សិត

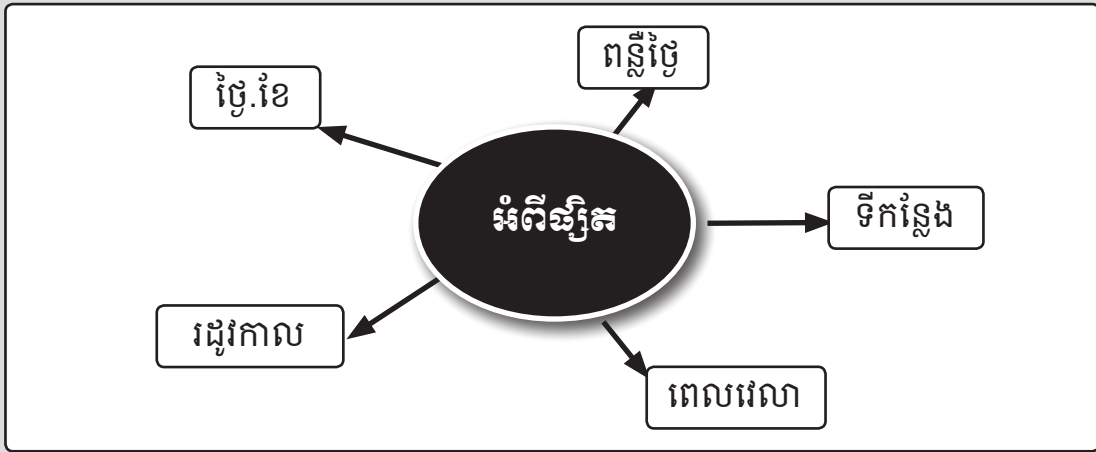
🕒 ៤០ នាទី

✍ គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន៖ រដូវបណ្តុះផ្សិត

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូគួរប្រើផែនទីគំនិត៖ គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន រួចគូសរង្វង់ជុំវិញ ចំណងជើងមេរៀននោះ។ បន្ទាប់មកគ្រូឱ្យសិស្សឡើងមកក្តារខៀនម្នាក់ម្តងៗ ដើម្បីបង្ហាញ យោបល់របស់គេនៅជុំវិញចំណងជើងនេះទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារសំខាន់នៃមេរៀនឱ្យបានកាន់តែច្រើន។ ធ្វើរបៀបនេះដើម្បីឱ្យថ្នាក់រៀនមានសកម្មភាព និងឱ្យសិស្សទាំងអស់ក្លាហានក្នុងការបញ្ចេញយោបល់របស់ខ្លួន។

ដើម្បីឱ្យការងារសម្រេចបានជោគជ័យតើអ្នកត្រូវដឹងពីអ្វីខ្លះ?

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូសរសេរចម្លើយរបស់សិស្សនៅលើក្តារខៀន ដើម្បីសង្ខេបរកចម្លើយរួម។

☞ ពន្យល់ចំណុចសំខាន់ៗ ឬ ប្រាប់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់

- ខែទាំង ១២ របស់កម្ពុជា៖ មិគសិរ បុស្ស មាយ ផល្គុន ចេត្រ ពិសាខ ជេស្ឋ អាសាឍ ស្រាពណ៍ ភទ្របទ អស្សុជ និង កត្តិក។
- រដូវកាល មាន ២ គឺ៖ រដូវវស្សា និង រដូវប្រាំង។
- ការដាំដុះដំណាំអនុផលដែលសមស្របជាងគេគឺនៅខែធ្នូ មករា និងខែកុម្ភៈជាខែសកលត្រូវនឹងខែ មិគសិរ បុស្ស មាយ ជាខែដែលប្រទេសកម្ពុជាប្រើប្រាស់តាំងពីបូរាណមក។

ខ្លឹមសារមេរៀន អំពីរដូវកាល ៖

- តើក្នុង ១ ឆ្នាំមានប៉ុន្មានខែ? ប៉ុន្មានសប្តាហ៍? ប៉ុន្មានថ្ងៃ?
- ចូររៀបរាប់ឈ្មោះខែ (ខែខ្មែរ) នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា?
- តើមានប៉ុន្មានរដូវ នៅក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ? (▶(ចម្លើយរំពឹងទុក៖ មាន ២ រដូវ)។
- តើរដូវសកលនៅក្នុងឆ្នាំនីមួយៗមានប៉ុន្មាន? (▶(ចម្លើយរំពឹងទុក៖ មាន ៤ រដូវ)។

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

🕒 ២០ នាទី

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូដឹកនាំសិស្សពិភាក្សា

ចូររៀបរាប់រដូវនៅប្រទេសកម្ពុជា និងរដូវសកលមានអ្វីខ្លះ?

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើងរដូវមាន ២ នៅក្នុងឆ្នាំនីមួយៗគឺ៖

១. រដូវប្រាំងចាប់ថ្ងៃទី១៥ តុលា ដល់ថ្ងៃទី ១៥ ខែមេសា
២. រដូវវស្សាចាប់ថ្ងៃទី១៥ មេសា ដល់ថ្ងៃទី ១៥ ខែតុលា

រដូវសកលនៅក្នុងឆ្នាំនីមួយៗមាន ៤ គឺ៖ (រដូវកាលខាងក្រោមនេះប្រៀបធៀបនៅសហភាពអឺរ៉ុប)

១. រដូវរងារឬ សិសិររដូវ (Winter) ចាប់ពីខែធ្នូ ដល់ ខែមីនា
២. រដូវស្លឹកឈើជ្រុះឬ និទាយរដូវ (Spring) ចាប់ពីខែមីនា ដល់ខែមិថុនា
៣. រដូវក្តៅ (Summer) ចាប់ពីខែមិថុនា ដល់ខែកញ្ញា
៤. រដូវភ្លៀងឬ សរទររដូវ (Autumn) ចាប់ពីខែកញ្ញា ដល់ខែធ្នូ

បញ្ចប់មេរៀន

🕒 ២០ នាទី

- ✍ សរសេរសំណួរនៅលើក្តារខៀន (ឱ្យសិស្សយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ ដោយភ្ជាប់តារាងនៅចុងមេរៀន)
- តើខែដែលប្រើជាផ្លូវការនៅប្រទេសកម្ពុជាមានឈ្មោះអ្វីខ្លះ?
- តើឆ្នាំទាំង ១២ របស់ប្រទេសកម្ពុជាមានឈ្មោះអ្វីខ្លះ?

👄 សិស្សយកសៀវភៅ កត់ចម្លើយខាងលើ និងសំណួរដើម្បីយកទៅឆ្លើយ នៅផ្ទះ។

បណ្តាំធ្វើ

- រដូវដែលដាំដុះដំណាំសមស្រប គឺនៅខែ ធ្នូ មករា និងកុម្ភៈ។
- រដូវវស្សាយើងអាចបណ្តុះផ្សិតបានដែរ ប៉ុន្តែត្រូវធ្វើដំបូលគ្របឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

ល្បែងកំសាន្ត៖ ទូកយើងលេចហើយ

🕒 ២០ នាទី

សិស្សទាំងអស់គ្នាល្បែងនៅកណ្តាលថ្នាក់(ការប្រមូលផ្តុំជាក្រុមមិនប្រកាន់សិស្សប្រុស/ស្រីឡើយ) ដោយរុញតុទៅ កៀនជញ្ជាំង ទាំងអស់បួលរនៅកណ្តាល វាលក៏បាន។

មានសិស្សម្នាក់ ជាអ្នកបញ្ជាឈរនៅកណ្តាលក្នុងចំណោមសិស្សទាំងអស់នោះ ។ បន្ទាប់មកសិស្ស ជាអ្នកបញ្ជា នោះ ក៏ស្រែកឡើងថា "ទូកយើងលេចហើយជិះបានតែ ៤ នាក់" ក្រោយមកសិស្សទាំងអស់ ត្រូវរត់ទៅផ្តុំជាក្រុមត្រឹមតែ ៤ នាក់/១ក្រុម ហើយអ្នកបញ្ជាដើរត្រួតពិនិត្យមើល បើក្រុមណាមួយ លើសបួនខាងលើ ត្រូវដកចេញពីក្រុមធំ មិន ឱ្យលេងតទៅទៀតទេ រង់ចាំពិន័យនៅទីបញ្ចប់។ បន្ទាប់មកអ្នកបញ្ជាក៏ស្រែកម្តងទៀតថា "ទូកយើង លេចហើយ ជិះបាន តែ ៥ នាក់" អ្នកដែលឈរជាក្រុម មុនត្រូវរំសាយហើយរត់ទៅផ្តុំជាក្រុម ៥ នាក់/ក្រុម ហើយអ្នកបញ្ជាដើរមើល បើក្រុមណាលើសបួនខ្លះចំនួននោះត្រូវដកចេញឈប់ឱ្យលេងរង់ចាំពិន័យ។ បន្ទាប់មកទៀតអ្នកបញ្ជាក៏ស្រែកឡើងដូច មុនដែរ តែដូចចំនួនសិស្សក្នុង ១ ក្រុម ហើយអ្នកផ្សេងក៏ធ្វើដូចមុនដែរ គឺឈរទៅតាមចំនួនរបស់អ្នកបញ្ជា។ ការធ្វើ របៀបនេះឱ្យ បានពី ៤ ទៅ ៥ ដងទើបឈប់។

នៅទីបញ្ចប់អ្នកបញ្ជាត្រូវសួរទៅក្រុមធំថា តើត្រូវពិន័យអ្វីទៅលើអ្នកដែលចាញ់ បន្ទាប់មកអ្នកទាំង នោះក៏ឆ្លើយ ឡើងថា ៖ សុំឱ្យច្រៀង សុំឱ្យរាំ ឬធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗ...ហើយអ្នកដែលចាញ់ទាំងនោះត្រូវធ្វើទៅតាមសំណូមពរ របស់គេ។

លុះដល់ពិន័យចប់ហើយ ទើបឱ្យសិស្សទាំងអស់ ចូលអង្គុយតាមកន្លែងរៀងខ្លួនវិញ។ សូមបញ្ជាក់ថា ល្បែង នេះគេ យកមកលេង ភាគច្រើន នៅពេលដែលចាប់ផ្តើម ថ្ងៃបើកវគ្គដំបូង ដើម្បីបង្កើនភាពស្និទ្ធស្នាល ពីព្រោះថ្ងៃ បើកវគ្គ ដំបូង នេះ សិក្ខាកាមមិនទាន់ស្គាល់គ្នាជិតស្និទ្ធ។

មេរៀនទី ២: ការជ្រើសរើសទីកន្លែង

🕒 រយៈពេលបង្រៀន: ២ ម៉ោង

☑️ ការត្រៀមលក្ខណៈ:

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាតើមានព័ត៌មាន និងសំណួរ សម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ?
- សរសេរសំណួរលើក្តារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំៗ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេបាន
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (តុ កៅអី ក្តារខៀន...)

📖 សម្ភារឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ដីស/ហ្វឺតសរសេរក្តារខៀន
- កាំបិត ពូថៅ ចបកាប់ រនាស់ដៃ។ល។
- ឯកសារសិស្ស ២.១

☀️ វត្ថុបំណង:

នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖

- ស្គាល់ពីប្រភេទដី កំណត់ទីកន្លែងនៅរដូវវស្សា
- ដឹងពីអត្ថប្រយោជន៍ នៃការរៀបចំដីសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត
- ដឹងអំពីស្ថានភាពដី សម្រាប់បណ្តុះផ្សិតនៅរដូវប្រាំង។

🎯 ល្អិតមេរៀនទី ១: រដូវបណ្តុះផ្សិត

🕒 ១០ នាទី

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូពិនិត្យវត្តមាន រួចប្រមូលកិច្ចការសិស្សមកកែ បន្ទាប់មកពិភាក្សាជាមួយសិស្សដូចមានសំណួរខាងក្រោម៖

🔍 តើខែដែលប្រើជាផ្លូវការនៅប្រទេសកម្ពុជាមានឈ្មោះអ្វីខ្លះ?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ៖ ខែដែលប្រើជាផ្លូវការនៅប្រទេសកម្ពុជាមានឈ្មោះដូចតទៅ៖

(ចាប់ផ្តើមពីខែទី១ រហូតដល់ទី១២) មិគសិរ បុស្ស មាយ ជល្គន ចេត្រ ពិសាខ ជេស្ឋ អាសាធ ត្រាពណ៍ ភទ្របទ អស្សុជ និងខែកត្តិក។

តើឆ្នាំទាំង ១២ ខាងចំនួនគតិមានឈ្មោះអ្វីខ្លះ?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ៖ ឆ្នាំទាំង ១២ ខាងចំនួនគតិដែលបានប្រើមានដូចតទៅ៖

(ចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំទី១ រហូតដល់ទី១២) ជូត ឆ្នូវ ខាល ចោះ រោង ម្សាញ់ មមី មមែ រក រកា ច និងឆ្នាំកុរ។

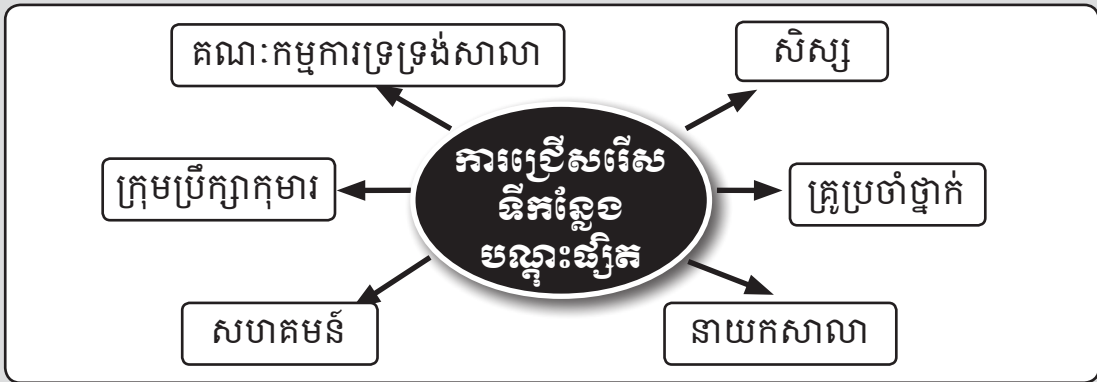
ចំណងជើងទី ២: ការជ្រើសរើសទីកន្លែងបណ្តុះផ្សិត សេចក្តីផ្តើម

🕒 ៤០ នាទី

✍️ សរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន ៖ ការជ្រើសរើសទីកន្លែងបណ្តុះផ្សិត

គ្រូគួរប្រើផែនទីគំនិត៖ គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន រួចគូសរងជុំវិញ ចំណងជើង មេរៀននោះ។ បន្ទាប់មកគ្រូឱ្យសិស្សឡើងមកក្តារខៀនម្នាក់ម្តងៗ ដើម្បីបង្ហាញយោបល់របស់គេនៅជុំវិញចំណងជើងនេះទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារសំខាន់នៃមេរៀនឱ្យបានកាន់តែច្រើន។ ធ្វើរបៀបនេះដើម្បីឱ្យថ្នាក់រៀនមានសកម្មភាពនិងឱ្យសិស្សទាំងអស់ក្លាហានក្នុងការបញ្ចេញយោបល់របស់ខ្លួន។ សូមលើកទឹកចិត្តដែលមិនហ៊ានសរសេរលើក្តារខៀន។ គ្រូមិនត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យចម្លើយសិស្សភ្លាមៗនោះទេ ហើយកុំនិយាយចម្លើយនេះត្រូវឬខុស។

ដើម្បីឱ្យបានជោគជ័យ តើមានអ្នកណាខ្លះចូលរួមក្នុងការជ្រើសរើសទីកន្លែងបណ្តុះផ្សិត? គ្រូសរសេរចម្លើយរបស់សិស្សនៅលើក្តារខៀន

👉 ចែកឯកសារសិស្សទី ២ ឱ្យសិស្សពិភាក្សាជាគូ ដោះស្រាយនូវសំណួរស្តីពីការជ្រើសរើសទីកន្លែងបណ្តុះផ្សិត។ ចម្លើយរំពឹងទុក៖ កន្លែងមានសុវត្ថិភាព មិនក្រៅពេក មិនសើមពេក អាចប្រើទឹកបាន មិននៅជិតផ្ទះពេក។ល។

- 👄 ពន្យល់ចំណុចសំខាន់ៗ ប្រាប់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់៖
  - ទីតាំងភូមិសាស្ត្រក្នុងការបណ្តុះផ្សិតចំបើង ចាំបាច់យើងត្រូវជ្រើសរើសទីកន្លែងបណ្តុះឱ្យបានល្អដើម្បីឱ្យផ្សិតដុះលូតលាស់ និងទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់ ដែលមានស្ថានភាពដូចតទៅ៖
  - ត្រូវឱ្យមានពន្លឺនៅរដូវវស្សា រីឯរដូវប្រាំងវិញ យើងអាចធ្វើនៅក្រោមម្លប់ឈើក៏បានតែកុំឱ្យម្លប់ច្រើនពេក។
  - រកកន្លែងស្ងួតល្អ ហាប់ខ្យល់ ជៀសវាងសំបុកស្រមោច កណ្តៀរ និងរកទីខ្ពស់ កុំឱ្យលិចទឹក នៅរដូវវស្សា។
  - ត្រូវធ្វើរបងព័ទ្ធជុំវិញរងផ្សិតដោយបន្ទះឬស្សី ឬមែកឈើផ្សេងៗទៅតាមលទ្ធភាព ដែលអាចរកបានដើម្បីការពារ ជ្រូក មាន់ ទា គោក្របី ចូលមកបំផ្លាញ។

មុនពេលចុះជ្រើសរើសទីតាំងជាក់ស្តែង លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូ យកសន្លឹកអ៊ុតចែកសិស្ស ដើម្បីពិភាក្សា៖
 អនុញ្ញាតឱ្យពួកគេរើសដៃគូដើម្បីពិភាក្សាសំណួរ៖ តើមានសារប្រយោជន៍អ្វី បានជាយើងជ្រើសរើសទីកន្លែងបណ្តុះផ្សិត? ពួកគេអាចសរសេរចម្លើយនៅក្នុងសៀវភៅសិនចុះ (សិស្សអាចពិភាក្សាចំនួន ៥នាទី)។ បន្ទាប់មកពួកគេបង្ហាញចម្លើយជូនដល់ក្រុមធំ

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូសង្ខេបចម្លើយ៖ មានសុវត្ថិភាព មិនស្ងួតពេកមិនសើមពេក នៅជិតប្រភពទឹក នៅជិតផ្ទះ...។

◇ តើត្រូវជ្រើសរើសកន្លែងបណ្តុះបណ្តាលយ៉ាងដូចម្តេច? ដូច្នោះ ដើម្បីឱ្យកាន់តែច្បាស់ យើងទៅមើលទីកន្លែងផ្ទាល់ទាំងអស់គ្នា ឱ្យបាន ២ ឬ ៣ កន្លែងរួច យើងធ្វើការវាយ តម្លៃប្រៀបធៀប តើកន្លែងណាមួយដែលសមស្របជាងគេ? ដោយយកម៉ែត្រ ខ្សែ កាំបិតនិង ពូថៅ ទៅជាមួយផង។

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

🕒 ៤០ នាទី

គ្រូដឹកនាំសិស្សចុះទៅពិនិត្យជាក់ស្តែងចំនួន ២ ឬ ៣ កន្លែង ហើយពិភាក្សាផ្ទាល់នៅទីនោះ តែម្តង។ កន្លែងដែលយើងសម្រេចយកគឺ៖

- កត់ត្រាទុកក្នុងសៀវភៅ ឬក្រដាសរ៉ាម
- កន្លែងមានសុវត្ថិភាព(ងាយស្រួលការពារ)
- ជិតប្រភពទឹក
- ជាដីមិនលិចទឹកនៅរដូវវស្សា
- ដីនៅមិនឆ្ងាយពីផ្លូវចេញចូល
- មានដើមឈើនៅជិតខ្លះៗ

👄 យកម៉ែត្រវាស់ទៅតាមទំហំដែលបានពិភាក្សារួច បោះបង្គោលនិងចងខ្សែចំណាំទុក រួចហើយយើងត្រឡប់ចូលថ្នាក់វិញ។

បញ្ចប់មេរៀន

🕒 ១០ នាទី

ឱ្យសិស្សយកសៀវភៅ កត់ត្រានូវចម្លើយខាងលើ និងសំណួរនៅលើក្តារខៀន។ ដើម្បី យកទៅឆ្លើយនៅផ្ទះ។

សរសេរសំណួរនៅលើក្តារខៀន(ឱ្យសិស្សយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ)

១. តើទីកន្លែងបណ្តុះបណ្តាលមានសភាពដូចម្តេច?
២. តើអ្នកធ្លាប់ស្គាល់ផ្សិតអ្វីខ្លះដែលអាចបរិភោគបាន?

បញ្ជាក់សំណួរទី ២៖ ពួកគេអាចជ្រើសរើសគ្នាជាដៃគូដើម្បីពិភាក្សា ឬពេលត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ អាចសាកសួរឪពុកម្តាយ/អ្នកនៅជិតខាងដែលនៅក្នុងសហគមន៍ជាមួយគ្នា អាចដឹងច្បាស់។

បណ្តាំផ្ទះ ទីកន្លែងបណ្តុះបណ្តាលឱ្យដុះលូតលាស់បានល្អ និងទទួលបានផលខ្ពស់គឺ៖

- ដីស្ងួតមិនជាទឹក គ្មានសត្វបំផ្លាញ
- មានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់នៅរដូវវស្សា
- នៅរដូវប្រាំងត្រូវឱ្យមានម្លប់ឈើខ្លះ ដើម្បីកុំឱ្យក្តៅពេក
- នៅរដូវប្រាំងផ្សិតដុះលូតលាស់ល្អជាងរដូវវស្សា

តែប្រុងកំសាន្តៈ វាយនឹងញញួរ

🕒 ១០ នាទី

ឱ្យសិស្សទាំងអស់ឈរជារង់មូល នៅក្នុងថ្នាក់ឬនៅក្រៅថ្នាក់ ហើយឱ្យសិស្សម្នាក់ឈរនៅកណ្តាល រង្វង់ជាអ្នកធ្វើជាគំរូ។ អ្នកធ្វើគំរូបានស្រែកថា៖

មួយញញួរ អ្នកទាំងអស់លើកដៃស្តាំដូចវាយនឹងញញួរ (ដៃធ្វើឱ្យញាប់) ធ្វើសកម្មភាពផង ស្រែកថា មួយញញួរផង។ បន្ទាប់មកអ្នកធ្វើគំរូបានបន្តស្រែកថា ពីរញញួរ អ្នកទាំងអស់លើកដៃឆ្វេងថែម ដូច វាយនឹងញញួរ (ដៃធ្វើឱ្យញាប់) ធ្វើសកម្មភាពផង ស្រែកថាពីរញញួរផង។ បន្ទាប់មកទៀត អ្នកធ្វើគំរូ បានបន្តស្រែកថា បីញញួរ អ្នកទាំងអស់លើកទាំងដៃឆ្វេងទាំងដៃស្តាំ និងថែមជើងស្តាំ (លើកដាក់ៗនៅនឹងកន្លែង) មួយទៀតដូចវាយនឹងញញួរ (ធ្វើឱ្យញាប់) ធ្វើសកម្មភាពផងស្រែកថាបីញញួរផង។ បន្តទៅ ទៀត អ្នកធ្វើគំរូបានបន្តស្រែកថា បួនញញួរ អ្នក ទាំងអស់លើកទាំងដៃឆ្វេង ទាំងដៃស្តាំ ទាំងជើងស្តាំ និងថែមជើងឆ្វេង (លើកដាក់ដូចជើងស្តាំដែរ) មួយទៀតធ្វើដូច វាយនឹងញញួរ (ធ្វើឱ្យញាប់) ធ្វើសកម្មភាពផង ស្រែកបួនញញួរផង។ ចុងក្រោយបង្អស់ អ្នកធ្វើគំរូបានបន្តស្រែកថា ប្រាំញញួរ អ្នកទាំងអស់ ធ្វើសកម្មភាពទាំងដៃឆ្វេងដៃស្តាំ ទាំងជើងស្តាំជើងឆ្វេង (ធ្វើសកម្មភាពឱ្យព្រមគ្នាទាំងដៃ ទាំងជើង) ហើយថែមទាំងក្បាលមួយទៀត(ក្បាលងក់ងើបៗ) ធ្វើដូចវាយនឹងញញួរ (ធ្វើឱ្យញាប់) ធ្វើសកម្មភាពផង ស្រែកថាប្រាំ ញញួរផងហើយបន្តធ្វើសកម្មភាពផង ស្រែកថាប្រាំញញួរ

បន្ទាប់ពីចប់វគ្គទី ១ ចាប់ផ្តើមអនុវត្តវគ្គទី ២ ទៀត ហើយធ្វើសកម្មភាព ចាប់ពីមួយញញួរ តទៅពីរញញួរ បីញញួរ បួនញញួរ ប្រាំញញួរ។

ចំពោះអ្នកដែលធ្វើសកម្មភាពមិនគ្រប់(ទាំងដៃ ទាំងជើង និងក្បាល)ត្រូវចាប់យកមកឈរនៅកណ្តាលរង្វង់។ នៅទីបញ្ចប់អ្នកដែលមានកំហុស ដែលនៅកណ្តាលរង្វង់ពិន័យ ឱ្យច្រៀង ឱ្យរាំ ឬច្រៀងផង រាំផង។ល។

ការជ្រើសរើសទីកន្លែង

នៅរដូវប្រាំង

ចាប់ពីខែធ្នូ ដល់ខែឧសភា ត្រូវរកដីរាបស្មើ ហើយទាប និងមានទឹកស្អាតនៅជិត ។

នៅរដូវវស្សា

ចាប់ពីខែមិថុនា ដល់ខែវិច្ឆិកា ត្រូវរកដីទួលមិនជាំទឹក ។

មេរៀនទី ៣: ការជ្រើសរើសមេផ្សិត

🕒 រយៈពេលបង្រៀន: ២ ម៉ោង

☑ ការត្រៀមលក្ខណៈ:

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាមានព័ត៌មាន និងសំណួរ សម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ?
- សរសេរសំណួរលើក្តារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំៗ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេបាន
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (តុ កៅអី ក្តារខៀន...)

📖 សម្ភារឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ដីស/ហ្វឹតសរសេរក្តារខៀន
- មេផ្សិតសម្រាប់ពិនិត្យមើល។
- ផ្ទាំងរូបភាព "ការបណ្តុះផ្សិត"

☀ វត្ថុបំណង:

នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖

- ស្គាល់មេផ្សិតដែលល្អ
- ដឹងពីរយៈពេលមេផ្សិតដែលត្រូវប្រើប្រាស់បាន។

វគ្គមេរៀនទី ២: ការជ្រើសរើសទឹកន្លែង

🕒 ១០ នាទី

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូពិនិត្យវត្តមាន រួចប្រមូលកិច្ចការសិស្សមកកែ បន្ទាប់មកពិភាក្សាជាមួយសិស្សដូចមានសំណួរខាងក្រោម៖

❖ តើទឹកន្លែងបណ្តុះផ្សិតមានសភាពដូចម្តេច ?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ៖ ទឹកន្លែងបណ្តុះផ្សិតមានសភាពដូចខាងក្រោម៖

- ដីស្ងួតមិនជាំទឹក គ្មានសត្វបំផ្លាញ
- មានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់នៅរដូវវស្សា
- នៅរដូវប្រាំងត្រូវឱ្យមានម្លប់ឈើខ្លះ ដើម្បីកុំឱ្យក្តៅពេក
- នៅរដូវប្រាំងផ្សិតដុះលូតលាស់ល្អជាងរដូវវស្សា

តើអ្នកធ្លាប់ស្គាល់ផ្សិតអ្វីខ្លះដែលបរិភោគបាន ?

ចំណាំ៖ ឱ្យសិស្សផ្តល់ចម្លើយរបស់ពួកគេ ដល់ក្រុមធំ និងកត់ចម្លើយដែលពួកគេមិនមាន។

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ៖ ផ្សិតដែលគេបរិភោគបានដូចជា៖ ផ្សិតចំបើង ផ្សិតអំបោះ ផ្សិតត្រចៀកកណ្តុរ ផ្សិតកញ្ជូរ ផ្សិតកញ្ជក់ស្លា។ល។

ចំណងជើងមេរៀនទី ៣ ៖ ការជ្រើសរើសមេជ្រូត សេចក្តីផ្តើម

🕒 ៤០ នាទី

✍ សរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន៖
ការជ្រើសរើសមេជ្រូត

តើការបណ្តុះបណ្តាលធ្វើដូចម្តេចខ្លះ?
ផ្ទាំងរូបភាពនេះបង្ហាញអំពីលំនាំបណ្តុះបណ្តាល
❖ តើរូបភាពទាំងនេះ អ្នកបានឃើញឬទេ?
ចម្លើយ៖ រូបភាពទី១និងទី ២

ចំណាំ៖ ឱ្យសិស្សនិយាយ តើមានអ្វីកើតឡើងនៅ
ក្នុងរូបភាពនេះ? សួរថា តើពួកគេនៅចងចាំអំពីខ្លឹម
សារអំពីការបណ្តុះបណ្តាលទាំងអស់នោះដែរឬទេ?
សកម្មភាពនេះអនុញ្ញាតឱ្យលើសពី១០ នាទីទេ។

ការបណ្តុះបណ្តាល

១. ការរៀបចំទីកន្លែងបណ្តុះបណ្តាល

២. ការរៀបចំមេជ្រូត

៣. ការត្រួតពិនិត្យមេជ្រូត

៤. ការផ្គត់ផ្គង់មេជ្រូត
បង្កើនជាតិប៊ូតាស និង
សម្លាប់មេរោគ

៥. ការពិនិត្យមើលសីតុណ្ហភាព
(៣៤ °C ទៅ ៣៧ °C)

៦. ការតាមដានមើលការលូតលាស់
របស់ជ្រូត

៧. ការលូតលាស់របស់មេជ្រូតចន្លោះ
ពី១២ទៅ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីការរៀបចំរង

៨. ការបណ្តុះបណ្តាលក្នុង
ចុងប្រាស៊ីត

👄 ពន្យល់ចំណុចសំខាន់ៗ ឬ ប្រាប់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់
តើការបណ្តុះបណ្តាលមានរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ?
មេជ្រូតដែលអាចប្រើការបាន មានរយៈពេលប្រហែល ១៥ថ្ងៃក្រោយពីការផលិតរួច។
តើជ្រើសរើសមេជ្រូតដែលល្អមានលក្ខណៈដូចម្តេច?

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូសរសេរចម្លើយរបស់សិស្សនៅលើក្តារខៀន ហើយសង្ខេប ដើម្បីរកចម្លើយរួមមួយឲ្យបាន
ត្រឹមត្រូវ ។ ការជ្រើសរើសមេជ្រូតដែលល្អមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម៖

- មេជ្រូតដែលនៅល្អមានក្លិនក្រអូប ដូចជ្រូតចំបើងពីតូច
- ចង់មេជ្រូតនៅជិតល្អមិនរំហែក
- នៅក្នុងចង់មេជ្រូតមានដុះសរសៃសៗ ដូចសរសៃអំបោះ

👄 ព័ត៌មានបន្ថែម

ការជ្រើសរើស ពូជស្ត្រីសម្រាប់យកមកបណ្តុះ អាស្រ័យតាមការផលិតរបស់អាជីវករ មាន កំប៉ុងដែលយើងមើលពូជ
ស្ត្រី ពីខាងក្រៅពុំឃើញ បើគេផលិតដាក់ក្នុងចុងប្រាស៊ីត អាចមើលឃើញសរសៃស្ត្រីពណ៌ស រៀបព័ទ្ធជុំវិញល្អាយ
ចំបើង។ វាអាចប្រែពណ៌ទៅជាដូចពណ៌ទឹកមាត់ស ពេលមេជ្រូតទុំកាលណាយើងចាប់ហែកចង់មេជ្រូតនេះសម្រាប់
យកទៅបណ្តុះគឺមានក្លិនដូចជ្រូតចំបើងដែរទើបប្រើបានល្អ។

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

🕒 ៣០ នាទី

ត្រូវដឹកនាំសិស្សពិនិត្យជាក់ស្តែងមេផ្សិតដែលនៅល្អប្រើបាន និងប្រៀបធៀបជាមួយនឹងមេផ្សិត ខូចដែលយកទៅប្រើមិនបាន។

តើមេផ្សិតដែលខូចមានសភាពដូចម្តេច ?

មេផ្សិតដែលខូចមានសភាពដូចខាងក្រោម៖

- មានពណ៌ជាំក្រមៅ
- នៅក្នុងថង់ ឬដបគ្មានសរសៃសៗទេ
- គ្មានក្លិន

យកមេផ្សិតដែលល្អទៅទុកក្នុងបន្ទប់កន្លែងត្រជាក់ និងមេផ្សិតដែលខូចយកទៅបោះចោល។

បញ្ចប់មេរៀន

🕒 ១០ នាទី

សិស្សយកសៀវភៅ កត់ត្រាចម្លើយខាងលើ និងសំណួរនៅលើក្តារខៀន។ ដើម្បី យកឆ្លើយនៅផ្ទះ។

សរសេរសំណួរនៅលើក្តារខៀន (ឱ្យសិស្សយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ)

១. តើមេផ្សិតដែលអាចយកទៅប្រើបាន មានរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃក្រោយពេលផលិតរួច ?
២. តើសម្ភារៈសម្រាប់ត្រៀមទុកបណ្តុះផ្សិតមានអ្វីខ្លះ ?

បណ្តាំធ្វើ

- ការបណ្តុះផ្សិតមិនត្រូវការធាតុក្រអូប (ទឹកអប់ ម្សៅ ក្រែម) ទេ ព្រោះនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការលូតលាស់របស់ផ្សិត។
- មេផ្សិត មួយកញ្ចប់ទម្ងន់ ២០០ក្រាម អាចប្រើលើផ្ទៃរងទំហំ ១ ម^២។

ការជ្រើសរើសមេផ្សិត

ការជ្រើសរើសមេផ្សិតដែលល្អមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម៖

- មេផ្សិតដែលនៅល្អមានក្លិនក្រអូប ដូចផ្សិតចំបើងពីកូច
- ចង់មេផ្សិតនៅជិតល្អមិនរហែក
- នៅក្នុងចង់មេផ្សិតមានដុះសរសៃសៗ ដូចសរសៃអំបោះ

ល្បែងកំសាន្ត៖ ស្វាដណ្តើមទី

🕒 ១០ នាទី

សិស្សទាំងអស់ចែកជា ២ ក្រុមឈរទាំងអស់គ្នា ក្រុមនីមួយៗឈរទល់មុខគ្នាជាជួរ ឃ្លាតពីគ្នាប្រហែល ពី៥ ទៅ ៧ម៉ែត្រ ហើយមានអ្នកនៅចន្លោះកណ្តាល ១ ឬ ២នាក់(ប្រសិនបើមានអ្នកលេងច្រើនអាចឈរ ៣ នាក់ក៏បាន)ធ្វើជាស្វាដណ្តើមចូលកន្លែង ដែលដៃគូរបស់គេបូកកន្លែងគ្នា។

ចំណែកកងក្រុមទាំង ២ ឈរទល់មុខគ្នា រាប់លេខឱ្យមានចំនួនស្មើគ្នា គឺលេខ១ គូនឹងលេខ១ លេខ២ គូ នឹងលេខ ២ ហើយផ្ទុយលេខជាបន្តបន្ទាប់ រហូតដល់លេខចុងក្រោយ បានន័យថា ត្រូវមានដៃគូឱ្យ បានគ្រប់គ្នា។ ប៉ុន្តែ ក្រុមទាំង ២ ឈរជាលេខរៀងបញ្ជាស់គ្នា។

ក្រោយពីរៀបចំរួចស្រេចហើយ អ្នកឈរនៅកណ្តាល បានស្រែកឡើងថា ប្រុងប្រៀបចាប់ផ្តើម បន្ទាប់មកដៃគូរៀងៗខ្លួនទាំងអស់ ចាប់ផ្តើមដូរទីគ្នា ប៉ុន្តែមិនត្រូវធ្វេសប្រហែសទេប្រយ័ត្នស្វាយកទីបាន។ ប្រសិនបើស្វាយកទីបានជំនួសអ្នកនោះតែម្តង អ្នកដែលគ្មានកន្លែងចូលឈរធ្វើជាស្វាវិញម្តង បន្ទាប់ មកក៏ចាប់ផ្តើមលេងតទៅទៀតហើយអ្នកដែល ធ្វើស្វា សង្កេតមើលឱ្យតែមានចន្លោះទំនេរ នឹងចូលកន្លែង នោះភ្លាមៗ។ ដូច្នោះល្បែងនេះ ត្រូវអនុវត្តឱ្យសកម្ម គឺរវាង ដៃគូនីមួយៗ ដូរគ្នាជាបន្ទាន់ៗ។ ចំណែកស្វា ក៏ត្រូវតែដើរកន្លែងចូលដែរ ដូច្នោះបើយើងមើលពីខាងក្រៅវិញ ឃើញមាន សកម្មភាពរស់រវើក។

សូមបញ្ជាក់ថា ល្បែងនេះអាចលេងបានរហូត គឺអាស្រ័យទៅតាមពេលវេលារបស់យើង។

មេរៀនទី ៤: សម្ភារៈនិងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត

🕒 រយៈពេលបង្រៀន: ២ ម៉ោង

☑️ ការត្រៀមលក្ខណៈ:

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាតើមានព័ត៌មាន និងសំណួរ សម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ?
- សរសេរសំណួរលើក្តារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំៗ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេបាន
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (តុ កៅអី ក្តារខៀន...)

📖 សម្ភារៈឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ដីស/ហ្វឹកសរសេរក្តារខៀន
- ចបកាប់ រនាស់ដៃ ចំបើង/ដើមចេកស្លូត កំបោរ ធុងស្រោច។ល។
- សន្លឹកអ៊ុតមេរៀនទី ៤

☀️ វត្ថុបំណង:

នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖

- ១- កំណត់បានអំពីសម្ភារៈ សម្រាប់បណ្តុះផ្សិត
- ២- រកវត្ថុធាតុដើម ដែលបានកំណត់ខាងលើយកមកត្រៀមទុកមុន។

វិញ្ញាបនបត្រមេរៀនទី ៣: ការជ្រើសរើសមេផ្សិត

🕒 ១០ នាទី

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូពិនិត្យវត្តមាន រួចប្រមូលកិច្ចការសិស្សមកកែ បន្ទាប់មកពិភាក្សាជាមួយសិស្សដូចមានសំណួរខាងក្រោម៖

តើមេផ្សិតរក្សាទុកបានប៉ុន្មានថ្ងៃក្រោយពេលផលិតរួច?

✍️ សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ៖ មេផ្សិតរក្សាទុកបានប្រហែល ១៥ថ្ងៃក្រោយពីការផលិតរួច។

❓ តើជ្រើសរើសមេផ្សិតដែលល្អមានលក្ខណៈដូចម្តេច?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ៖ មេផ្សិតដែលល្អមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម៖

- មេផ្សិតដែលនៅល្អមានក្លិនក្រអូប ដូចផ្សិតចំបើងពីតូច
- ចង់មេផ្សិតនៅជិតល្អមិនរំហែក
- នៅក្នុងថង់មេផ្សិតមានដុះសរសៃសៗ ដូចសរសៃអំបោះ

សប្តាហ៍ទី ៤: សម្ភារៈនិងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល

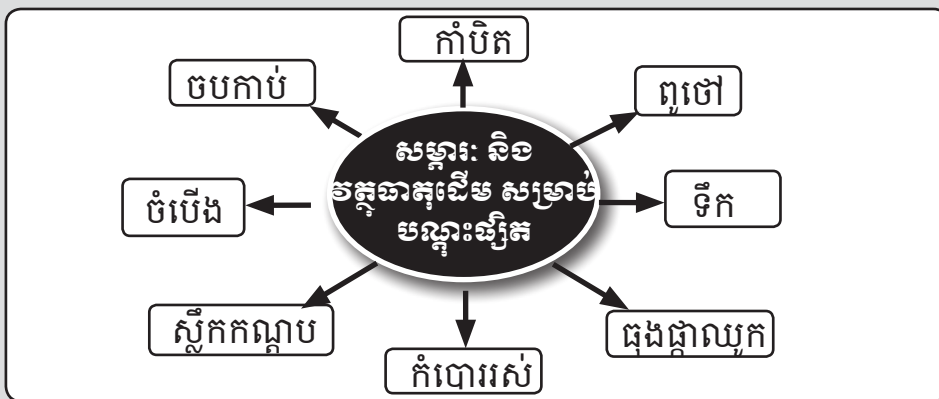
🕒 ៤០ នាទី

📝 គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន: សម្ភារៈនិងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល

លោកគ្រូ អ្នកគ្រូគួរប្រើផែនទីគំនិតគ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន រួចគូសរង្វង់ជុំវិញ ចំណងជើងមេរៀននោះ។ បន្ទាប់មកគ្រូឱ្យសិស្សឡើងមកក្តារខៀនម្នាក់ម្តងៗ ដើម្បីបង្ហាញយោបល់របស់គេនៅជុំវិញចំណងជើងនេះទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារសំខាន់នៃមេរៀនឱ្យបានកាន់តែច្រើន។ ធ្វើរបៀបនេះដើម្បីឱ្យថ្នាក់រៀនមានសកម្មភាពនិងឱ្យសិស្សមានភាពក្លាហានក្នុងការបញ្ចេញយោបល់របស់ខ្លួន។

តើសម្ភារៈនិងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលមានអ្វីខ្លះ?

សរសេរចម្លើយរបស់សិស្សនៅលើក្តារខៀន។ បន្ថែម៖ គ្រូឱ្យសិស្សប្រាប់ថា តើអ្នកណាគល់ស្របទៅនឹងសម្ភារៈដែលបានសរសេរនៅលើក្តារខៀននេះ ហើយអាចបន្ថែមបានទៀត ប្រសិនបើអ្នកណាមានគំនិតយោបល់ថែម។

🔍 តើវត្ថុធាតុដើមដែលអាចបណ្តុះបណ្តាលបានថែមទៀតមានអ្វីខ្លះ?

👉 ផ្តល់សន្លឹកអ៊ុកចែកសិស្សមេរៀនទី ៤ ឱ្យពួកគេឆ្លើយទៅនឹងសំណួរ ដោយការមើលនិងសន្លឹកអ៊ុកនេះ។

📝 វត្ថុធាតុដើមដែលអាចយកមកបណ្តុះបណ្តាលបានទៀតដូចជា៖

គល់ជញ្ជាំង ជាងឬស្លឹកចេកស្ងួត ស្នូលផ្លែគប្បសំបកផ្លែគស្ងួត ដើមពោតស្ងួត ដើមសណ្តែកស្ងួត កំប្លោកស្ងួត។

តើសម្ភារៈដែលត្រៀមបម្រុងទុកយកទៅបណ្តុះបណ្តាលមានអ្វីខ្លះ?

សម្ភារៈដែលត្រៀមទុកបណ្តុះបណ្តាលដូចជា៖

- ដីលាមកសត្វឬដីកំប៉ុស្ត
- ស្លឹកកណ្តាប់/ផ្ទាំងកៅស៊ូប្លាស្ទិក (សម្រាប់គ្រប)
- កំបោររស់
- ទឹកចំណុះ ១០០ លីត្រ ទឹកស្អាត (ហាមប្រើទឹកអណ្តូង។)
- ធ្មងស្រោចមានផ្កាយក (យករន្ធតូចៗ)។
- មេផ្សិត
- ចំបើង ឬវត្ថុធាតុដើមផ្សេងៗបង្ហាញសន្លឹកអ៊ុក

👄 ការថែទាំវត្ថុធាតុដើម៖

ការថែទាំវត្ថុធាតុដើម ជាការងារមួយមានសារៈសំខាន់ណាស់ ដែលយើងត្រូវត្រៀមទុក ជៀសវាងកុំឱ្យខ្វះនៅពេលយើងបណ្តុះបណ្តាល។ ចំបើងឬវត្ថុធាតុដើមផ្សេងៗត្រូវយកមករៀបគរជាស្នឹម (បើមានលទ្ធភាពធ្វើដំបូលគ្រប)។ មុនពេលយកមកប្រើត្រូវបកស្រទាប់ខាងលើចេញ ទើបយកស្រទាប់ក្រោមមកប្រើប្រាស់។

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

🕒 ៣០ នាទី

ទាំងអស់គ្នា ចែកក្រុមដើម្បីទៅរកសម្ភារៈ ដែលយើងបានពិភាក្សាខាងលើត្រៀមទុកជាមុន។

ត្រូវដឹកនាំសិស្ស អនុវត្តជាក់ស្តែង រកសម្ភារៈដើម្បីត្រៀមទុក។

បញ្ចប់មេរៀន: សម្ភារៈសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត

🕒 ១០ នាទី

👄 សិស្សទាំងអស់យកសៀវភៅ កត់ត្រានូវចម្លើយខាងលើ និងសំណួរនៅលើក្តារខៀន។ ដើម្បី យកឆ្លើយនៅផ្ទះ។
សរសេរសំណួរនៅលើក្តារខៀន (ឱ្យសិស្សយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ)

- ១. តើវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះផ្សិតមានអ្វីខ្លះ?
- ២. តើសម្ភារៈសម្រាប់ត្រៀមទុកបណ្តុះផ្សិតមានអ្វីខ្លះ?

បណ្តាំផ្ទះ:

- រកវត្ថុធាតុដើមដែលអាចរកបាននៅក្នុងមូលដ្ឋានឱ្យអស់លទ្ធភាព ជៀសវាងចំណាយច្រើនពេក។
- កំណត់ពេលវេលាដើម្បីអនុវត្ត។

ល្បែងកំសាន្ត: ទាយឈ្មោះសកម្មភាព

🕒 ១០ នាទី

ការរៀបចំលេងល្បែងមានដូចតទៅ

- សិស្សទាំងអស់ ឈរជា ២ ជួរ បន្តពីក្រោយខ្នងគ្នារហូត។
- ក្រុមនីមួយៗ រើសតំណាងក្រុមម្នាក់ ឱ្យឈរពីមុខ ជួរ តែបែរមុខទល់គ្នាជាមួយអ្នកដែលឈរក្នុងជួរ។
- បន្ទាប់មកមានម្នាក់ទៀត ឈរនៅពីក្រោយខ្នងអ្នកទាំង ២ លើកៅអីឱ្យខ្ពស់ ងាយស្រួលបង្ហាញសកម្មភាព។
- ម្នាក់ដែលជាអ្នកលើកសកម្មភាព បង្ហាញទៅអ្នកដែលឈរក្នុងជួរ ហើយឱ្យធ្វើកាយវិការសកម្មភាពនោះ ដើម្បីឱ្យអ្នកដែលជាតំណាងក្រុមនីមួយៗឱ្យទាយ តើសកម្មភាពនោះមានឈ្មោះអ្វី? ប៉ុន្តែហាម អ្នកទាំង២ នេះ មិនឱ្យងាកទៅមើលក្រដាសសកម្មភាពដែលគេកំពុងបង្ហាញនោះទេ។
- បើក្រុមណា ទាយត្រូវឈ្មោះសកម្មភាពនោះ ចាត់ទុកថាជាឈ្នះ។
- បន្ទាប់មក អ្នកដែលបង្ហាញសកម្មភាព រៀបចំបង្ហាញសាជាថ្មីទៀត ហើយការអនុវត្ត គឺដូចនៅជំហាន ទី ១ ដែរ។ ប្រសិនបើក្រុមទាំង ២ ទាយមិនចំឈ្មោះសកម្មភាពទេ អ្នកដែលបង្ហាញមានសិទ្ធិប្តូរ បង្ហាញទៅសកម្មភាពមួយទៀត។
- បញ្ជាក់ ៖ អ្នកដែលបង្ហាញសកម្មភាព ត្រូវរៀបចំក្រដាសសកម្មភាព ពីមុនឱ្យហើយស្រេច។ សកម្មភាព ទាំងនោះអាចសរសេរអ្វីក៏បានដែរដូចជា ៖ កូរស្រែ ដកសំណាប បោកស្រូវ ជិះកង់ ទាត់បាល់ កាត់សក់។ល។ ការសរសេរសកម្មភាពនេះ ច្រើនឬតិច អាស្រ័យទៅលើ ពេលវេលា។
- នៅទីបញ្ចប់ អ្នកដែលបង្ហាញសកម្មភាព ត្រួតពិនិត្យមើល តើក្រុមណាមួយដែលទាយត្រូវសកម្មភាពច្រើនជាងគេ ជាក្រុមឈ្នះ ហើយក្រុមដែលទាយត្រូវបានតិច ជាក្រុមចាញ់។
- ក្រុមដែលចាញ់ត្រូវតែពិន័យ ឱ្យច្រៀង ឱ្យរាំ ច្រៀងផងរាំផង ហើយក្រុមដែលឈ្នះជួយទះដៃ។

ការបណ្តុះផ្សិតចំបើង

វត្ថុធាតុដើមចាំបាច់

ក្នុងចំណោមរុក្ខជាតិស្នូតខាងក្រោមដែលគេប្រើសំរាប់បណ្តុះផ្សិតចំបើង យើងយក រុក្ខជាតិមួយណាក៏បាន។ យើងត្រូវហាលវត្ថុទាំងនេះឱ្យបានស្ងួតល្អ មុននឹងចាប់ ផ្តើមយកមកធ្វើការបណ្តុះផ្សិត។

ចំបើង និងកណ្តាប់ស្រូវ

ជញ្ជាំងទាំងបួស

ធាង និងស្លឹកចេកស្ងួត

ហេតុអ្វីបានជាយើងត្រូវ ការវត្ថុបណ្តុះទាំងនេះ?

ពីព្រោះជញ្ជាំងទាំងបួស ធាងចេកស្ងួត-ល- មានជាតិកាល់ស្យូមអាចនាំឱ្យ ផ្សិតចំបើង ដុះបានល្អ និងបានច្រើន។

ដើមពោកស្ងួត

អ្នកដាំត្រូវដឹង

ដីលាមកសត្វ ឬកំប៉ុស្ត

យើងប្រើដីដើម្បីបំប៉នការលូតលាស់នៃ ផ្សិត។ ដីបំប៉នអាចជាស្នូលផ្លែឥតច្រព្យាំ ឬ កំប្លោកច្រព្យាំ រួចជ្រលក់ទឹក ឱ្យ សើម មុននឹងយកវាទៅរោយលើចំបើង។

ស្នូលផ្លែឥត ឬសំបកផ្លែឥត

ដើមសណែកស្នូត
(ប្រភេទណាក៏បាន)

កំប្លោកស្នូត

មេរៀនទី ៥: ធាតុអាកាសសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល

🕒 រយៈពេលបង្រៀន: ២ ម៉ោង

☑ ការត្រៀមលក្ខណៈ:

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាមានព័ត៌មាន និងសំណួរ សម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ?
- សរសេរសំណួរលើក្តារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំៗ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេបាន
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (តុ កៅអី ក្តារខៀន...)

📖 សម្ភារឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ដីស/ហ្វឺតសរសេរក្តារខៀន
- ទែម៉ូម៉ែត្រ (ស្វែងកម្ដៅបរិយាកាស) ។
- សន្លឹកអ៊ុតមេរៀនទី ៥

☀ វត្ថុបំណង:

- នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖
- កំណត់ពីសីតុណ្ហភាពដែលផ្សិតដុះលូតលាស់ល្អ
  - កំណត់ពីសីតុណ្ហភាព ឱ្យមានស្ថេរភាព។

🔍 ព្រឹត្តិការណ៍មេរៀនទី ៤: សម្ភារៈ និងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល

🕒 ១០ នាទី

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូពិនិត្យវត្ថុធាតុ រួចប្រមូលកិច្ចការសិស្សមកកែ បន្ទាប់មកពិភាក្សាជាមួយសិស្សដូចមានសំណួរខាងក្រោម:

- ◇ តើវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលមានអ្វីខ្លះ? សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ
- វត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលមានដូចជា៖ ចំបើង គល់ជញ្ជាំង ដើមចេក ជាងឬស្លឹក ចេកស្ងួត ស្នូលផ្លែឬសំបកផ្លែឥស្លា ដើមពោតស្ងួត ដើមសណ្តែកស្ងួត កំផ្លោកស្ងួត។
- តើសម្ភារៈសម្រាប់ត្រៀមទុកបណ្តុះបណ្តាលមានអ្វីខ្លះ? សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ
- សម្ភារៈសម្រាប់ត្រៀមទុកបណ្តុះបណ្តាលមាន៖
  - ដីលាមកសត្វឬដីកំប៉ុស
  - កំបោររស់
  - ទឹកចំណុះ១០០ លីត្រ ទឹកស្អាត(ហាមប្រើទឹកអណ្តូង។
  - ធុងស្រោចមានផ្កាឈូក (យកវត្ថុច្បាច់)។
  - មេផ្សិត
  - ចំបើង ឬវត្ថុធាតុដើមផ្សេងៗ
  - ស្លឹកកណ្តាប/ផ្ទាំងកៅស៊ូឆ្នាស្លឹក(សម្រាប់គ្រប)

ចំណងជើងមេរៀនទី ៥: ធាតុអាកាសសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត

🕒 ៤០ នាទី

✍️ គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀនលើក្តារខៀន ៖ ធាតុអាកាសសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត

👏 ផ្តល់សន្លឹកអ៊ុតមេរៀនទី ៥ដល់សិស្ស ឱ្យពួកគេសរសេរ របស់អ្វីខ្លះដែលមានសារប្រយោជន៍ក្នុងការបណ្តុះផ្សិត។ បន្ទាប់មក ពួកគេអាចចែកយោបល់ទាំងឯងនេះនៅក្នុងថ្នាក់ទាំងមូល និងប្រាប់ទៅសិស្សឱ្យកត់ត្រាបន្ថែម។

ហេតុអ្វីបានជាបរិស្ថានដំណាំត្រូវការសីតុណ្ហភាព?

កម្ដៅជួយឱ្យដំណាំធ្វើរស្មីសំយោគ និងដុះលូតលាស់បានល្អ ដូច្នេះបរិស្ថានត្រូវការសីតុណ្ហភាព ពី ២៥-៣៨°C។

👄 ប្រាប់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់ ធាតុអាកាសសមស្រប៖

ដំណាំផ្សិតត្រូវការបរិយាកាសមួយសមស្របដូចជា៖ សីតុណ្ហភាពមានកម្រិតពី ៣០-៣៥អង្សាសេ នៅរដូវរងារ ដោយសីតុណ្ហភាពប្រែប្រួលរហ័សពេក វាបណ្តាលឱ្យសរសៃស្តាំរត់អាចករជាពងត្រីបាន ដែលនាំឱ្យផ្សិតនាំត្រូវខូច។ ប្រសិនបើសីតុណ្ហភាពធ្លាក់ចុះទាបជាង ២៨°C ជាពិសេសនៅពេលយប់ ចាំបាច់យើងត្រូវ គ្របដោយក្រណាត់ កៅស៊ូ ឬស្លឹកកណ្តាប់ពីលើរង លុះដល់ពេលព្រឹកព្រលឹមទើបយើងយក ចេញវិញ។

🔍 បើសីតុណ្ហភាពប្រែប្រួល(មិនកំណត់ថាថ្ងៃឬយប់) តើមានវិធីសាស្ត្រធ្វើដូចម្តេច?

ប្រសិនបើសីតុណ្ហភាពត្រជាក់ គេត្រូវគ្របរងផ្សិតឱ្យជិត នោះកម្ដៅមានឡើងវិញ ផ្ទុយទៅវិញ បើកម្ដៅឡើងខ្ពស់ យើងត្រូវបើករងផ្សិតចំហ កម្ដៅវានឹងចុះទាបវិញ។ ដូច្នេះសីតុណ្ហភាពជា កត្តាចម្បងសម្រាប់ការបណ្តុះផ្សិត។

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

🕒 ៤០ នាទី

ទាំងអស់គ្នា សង្កេតតាមដានសីតុណ្ហភាព ដោយប្រើទែម៉ូម៉ែត្រសម្រាប់វាស់កម្ដៅបរិយាកាស មិនអាចយកទែម៉ូម៉ែត្រវាស់កម្ដៅមនុស្សមកប្រើបានទេ។

ឱ្យសិស្សអនុវត្ត ពីការប៉ាន់ស្មានឱ្យដឹងកម្រិតកម្ដៅ ៣៧°C

គ្រូចាំបាច់ត្រូវណែនាំសិស្ស ឱ្យអនុវត្តដើម្បីមើលកម្ដៅ ពីព្រោះទែម៉ូម៉ែត្រនេះអ្នកផលិតខ្លះ ដាក់អង្សាសេខ្លះដាក់ អង្សាអេហ្វ(F)។

ចំណាំ៖ Fahrenheit = F (ហ្វារិនហាយ) បានប្រើនៅអាមេរិក ។ បើ Celsius = C (សែលស៊ីស) បានប្រើនៅ ប្រទេសជាច្រើន ក៏ដូចប្រទេសកម្ពុជាដែរ យើងបានអនុវត្តតាម Celsius = C នេះ។

ចញ្ចប់មេរៀន

🕒 ១០ នាទី

👄 សិស្សទាំងអស់យកសៀវភៅ កត់ត្រានូវចម្លើយខាងលើ និងសំណួរនៅលើក្តារខៀន។ ដើម្បី យកឆ្លើយនៅផ្ទះ។

សរសេរសំណួរនៅលើក្តារខៀន(ឱ្យសិស្សយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ)

1. ហេតុអ្វីបានជាបរិស្ថានដំណាំត្រូវការសីតុណ្ហភាព?
2. តើមានវិធីសាស្ត្រ ធ្វើដូចម្តេចបើសីតុណ្ហភាពប្រែប្រួល?

បណ្តាំធ្វើ

- ត្រូវចេះធ្វើធាតុអាកាសឱ្យនៅនឹង (ស្ថេរភាព) ទើបសមស្របទៅនឹងការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកជំនាញ
- នៅពេលយប់ បើធាតុអាកាសត្រជាក់ពេក យើងត្រូវគ្របរងផ្សិតឱ្យជិត
- នៅពេលថ្ងៃ បើធាតុអាកាសក្តៅពេក យើងត្រូវបង្កើបរងបន្តិច ទើបមានកម្ដៅល្អ

បញ្ជាក់ ៖

យើងអាចប្រើទែម៉ូម៉ែត្រសម្រាប់វាស់កម្ដៅនៅក្នុងផ្សិត។ បើគ្មានទែម៉ូម៉ែត្រប្រើទេនោះយើងមិនអាចប្រើទែម៉ូម៉ែត្ររបស់គ្រូពេទ្យ ដែលគេប្រើសម្រាប់វាស់កម្ដៅខ្លួនមនុស្សទេ យើងអាចប៉ាន់ស្មាន កម្ដៅក្នុងរងផ្សិត ដោយប្រៀបធៀបទៅនឹងកម្ដៅខ្លួនយើង។ ជាទូទៅកម្ដៅខ្លួនមនុស្សគឺ៣៧អង្សាសេហើយយើងអាចកែសម្រួលកម្ដៅរងផ្សិតឱ្យសមស្របបាន។

ល្បែងកំណត់: ធ្វើត្រាប់តាមសកម្មភាពកញ្ចក់

🕒 ១០ នាទី

ឱ្យសិស្សទាំងអស់ឈរនៅក្នុងថ្នាក់ក៏បាន ឬនៅក្រៅថ្នាក់ក៏បាន ចែកជា ២ ក្រុមស្មើគ្នា។ ក្រុមទាំង ២ ឈរទល់មុខគ្នា ហើយក្រុមនីមួយៗរាប់លេខតាំងពីលេខ ១ . ២ រហូតដល់អស់ចំនួនសិស្ស ដើម្បី ចាប់ដៃគ្នាមានន័យ ថាលេខ ១ គូនឹងលេខ ១ លេខ ២ គូនឹងលេខ ២ រកដៃគូឱ្យបានគ្រប់គ្នា។

ដៃគូនីមួយៗ ម្នាក់ធ្វើសកម្មភាពជារបៀបឆ្លុះកញ្ចក់ដូចជា សិតសក់ ផាត់មុខ លាបក្រែម គូសចិញ្ចឹម ។ល។ ដើម្បីឱ្យម្នាក់ដែលជាដៃគូធ្វើតម្រាប់តាម ហើយអ្នកដៃគូផ្សេងៗទៀត ធ្វើជាឆ្លុះ កញ្ចក់ដូចគ្នា ប៉ុន្តែ ចង់ធ្វើសកម្មភាពអ្វីផ្សេងក៏បានដែរ។ សូមបញ្ជាក់ថា មួយក្រុមធ្វើសកម្មភាពដំណាលគ្នា ហើយក្រុមមួយទៀតដែលធ្វើ តម្រាប់តាមនោះក៏ធ្វើដំណាលគ្នាដែរ។

បន្ទាប់មកក្រុមដែលធ្វើសកម្មភាពបាន ៣ នាទី ឬឱ្យក្រុមមួយទៀតធ្វើសកម្មភាពវិញម្តង ហើយក្រុមពី មុននោះ ជាអ្នកធ្វើតម្រាប់តាមវិញម្តងរហូតដល់ ៣ នាទី។

នៅក្នុងពេលធ្វើសកម្មភាព មានម្នាក់ជាអ្នកត្រួតពិនិត្យមើលរាល់ដៃគូទាំងអស់ បើអ្នកធ្វើតម្រាប់តាម មិនដូចដៃគូទេនោះ មានសិទ្ធិឈប់ឱ្យលេង យកចេញពីក្នុងជួរទាំងគូ ដើម្បីឱ្យចាំឃ្លាំមើល ដៃគូណាដែលធ្វើមិន ដូចគ្នាយកចេញពីក្នុងជួរមកទៀត។

នៅទីបញ្ចប់ ចំពោះអ្នកដែលធ្វើតម្រាប់មិនដូចគ្នា ត្រូវតែពិន័យ ដោយយោងទៅតាមមតិពីសមាជិកក្រុមធំឱ្យច្រៀងឱ្យរាំ ឬ និយាយជារឿងកំប្លែងក៏បាន។

ការថែទាំរងផ្សិត

ដើម្បីអោយទទួលបានផលល្អ អ្នកដាំត្រូវរក្សាកំដៅ និងសំណើម អោយស្របទៅនឹងតំរូវការរបស់ផ្សិត ហើយក៏ត្រូវទប់ទល់ និងការ យាយីរបស់សត្វល្អិតផងដែរ។

រក្សាកំដៅ និងសំណើមក្នុងរងផ្សិត

1 បន្ទាប់ពីដុតសំអាត និងស្រោចទឹកពន្លត់ភ្លើងលើរងផ្សិតបានត្រឹមត្រូវហើយ យើងត្រូវរៀបចំគ្របរងដោយប្រើប្លាស្ទិកថ្នាំនៅលើរងនោះភ្លាម ដើម្បីរក្សាកំដៅ និងសំណើមនៅក្នុងរងផ្សិត។

ការថែទាំរងផ្សិត

3 ត្រូវរក្សាកំដៅនៅក្នុងរងផ្សិតអោយនៅចន្លោះពី៣៥ ទៅ៣៨អង្សាសេ រយៈពេល ៣ថ្ងៃ ក្រោយពីពេលគ្របបូច ដើម្បីអោយមេផ្សិតលូតលាស់ចេញជាសរសៃពីងពាង។

4 ត្រូវរក្សាកំដៅអោយនៅចន្លោះពី៣៣ ទៅ ៣៥អង្សាសេ ក្នុងដំណាក់កាលដែលផ្សិត ចេញជាពន្លកតូចៗពាសពេញផ្ទៃរង។

5 ត្រូវរក្សាកំដៅអោយនៅចន្លោះពី៣០ ទៅ៣៣អង្សាសេ ក្នុងដំណាក់កាលនៃការដុះ លូតលាស់របស់ពន្លកកូនផ្សិត រហូតដល់ពេល ល្មមដឹកបាន។

អ្នកដាំត្រូវដឹង

យើងអាចប្រើទែម៉ូម៉ែត្រ ដើម្បីវាស់កំដៅនៅ ក្នុងរងផ្សិត។ យើង អាចទិញវាបាននៅ តាមទីផ្សារ។ យើងមិនអាចប្រើ ទែម៉ូម៉ែត្ររបស់ គ្រូពេទ្យ ដែលគេប្រើ សំរាប់វាស់កំដៅខ្លួនអ្នក ជំងឺទេ។ បើគ្មានទែម៉ូម៉ែត្រ យើងអាចស្មានកំដៅរង ដោយធៀបនឹងកំដៅខ្លួន យើង។ ជាទូទៅ កំដៅខ្លួន មនុស្ស គឺ៣៧អង្សាសេ។ យើងអាចស្មានដឹងថារង ផ្សិតក្តៅ ឬត្រជាក់ជ្រុល រួចកែតម្រូវអោយសមស្រប។

មេរៀនទី ៦: បច្ចេកទេសរៀបចំទេបណ្តុះផ្សិត

🕒 រយៈពេលបង្រៀន: ២ ម៉ោង

☑ ការត្រៀមលក្ខណៈ:

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាមានព័ត៌មាន និងសំណួរ សម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ?
- សរសេរសំណួរលើក្តារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំៗ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេបាន
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (តុ កៅអី ក្តារខៀន...)

📖 សម្ភារឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ដីស/ហ្វីតសរសេរក្តារខៀន
- ខ្សែ ម៉ែត្រ បង្គោលឫស្សី កាំបិត ពូថៅ ចបកាប់។ល។
- សន្លឹកអ៊ុកមេរៀនទី ៦

☀ វត្ថុបំណង:

នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖

- ធ្វើរងដាំផ្សិតបានដោយខ្លួនឯង
- កំណត់ពីសម្ភារៈសម្រាប់រៀបចំរងផ្សិត។

វគ្គមេរៀនទី ៥: ធាតុរណកាសសម្រាប់បណ្តុះផ្សិត

🕒 90 នាទី

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូពិនិត្យវត្តមាន រួចប្រមូលកិច្ចការសិស្សមកកែ បន្ទាប់មកពិភាក្សាជាមួយសិស្សដូចមានសំណួរខាងក្រោម៖

ហេតុអ្វីបានជាបរិស្ថានដំណាំត្រូវការសីតុណ្ហភាព?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ៖ បរិស្ថានត្រូវការសីតុណ្ហភាព ដើម្បីជួយឱ្យដំណាំធ្វើស្ទើរសំយោគ និង ដុះលូតលាស់បានល្អ ដូច្នេះបរិស្ថានត្រូវការសីតុណ្ហភាពពី ២៥-៣៨°C។

តើមានវិធីសាស្ត្រធ្វើដូចម្តេចបើសីតុណ្ហភាពប្រែប្រួល?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ៖ ប្រសិនបើសីតុណ្ហភាពត្រជាក់ គេត្រូវគ្របរងផ្សិតឱ្យជិត នោះកម្ដៅមាន ឡើងវិញផ្ទុយទៅវិញបើកម្ដៅឡើងខ្ពស់យើងត្រូវបើករងផ្សិតចំហ កម្ដៅវានឹងចុះទាបវិញ។ ដូច្នេះសីតុណ្ហភាពជាកត្តាចម្បងសម្រាប់ការបណ្តុះ ផ្សិត។

👉 ដាក់ផ្ទាំងរូបភាពនៅលើក្តារខៀន ហើយឱ្យសិស្សពិណ្ឌនា ជាជំហានៗ(ចាប់ពីមេរៀនទី ១ រហូតដល់មេរៀនទី ៥) និងឱ្យពួកគេប្រាប់ពីសម្ភារៈសំខាន់ៗអ្វីខ្លះទៀតដែលពួកគេនឹកឃើញ ក្នុងអំឡុងសកម្មភាពនេះ។ ឱ្យសិស្សដទៃទៀត ផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែម នៅក្នុងជំហាននីមួយៗ។

ចំណងជើងមេរៀនទី ៦: បច្ចេកទេសរៀបចំរងផ្សិត

🕒 ៣០ នាទី

✍️ គ្រូបានសរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន ៖ បច្ចេកទេសរៀបចំរងផ្សិត

👏 ផ្តល់សន្លឹកអ៊ុតមេរៀនទី ៦ ដល់សិស្ស និងឱ្យពួកគេឆ្លើយសំណួរ៖ តើសម្ភារៈចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើរងបណ្តុះផ្សិតមានអ្វីខ្លះ? សិស្សអាចសរសេរចម្លើយនៅក្នុងផែនទីគំនិត។

👏 រយៈពេល ៥ នាទីក្រោយមក មើលសំណួរ តើការសរសេរចម្លើយត្រឹមត្រូវដែរឬទេ?

តើការរៀបចំរងផ្សិតធ្វើដូចម្តេចខ្លះ?

ការរៀបចំរងផ្សិតធ្វើដូចតទៅ៖

ដំណាក់កាលទី ១៖

- ជម្រះស្មៅឱ្យស្អាត ពង្រាបដីឱ្យស្មើល្អ ដើម្បីកុំឱ្យទឹកដក់។
- កាប់ត្រឡប់ដីហាលឱ្យបានជម្រៅ ១០ សម ដោយហាលទុកចោលឱ្យបាន ២- ៣ ថ្ងៃ។ ធ្វើរៀបនេះដើម្បីសម្លាប់មេរោគក្នុងដី។ បើមេរោគងាប់អស់ ដំណាំផ្សិតក៏ពុំងាយជួប នឹងការរលួយដែរ។
- ពង្រាបឬបំបែកដី ដែលហាលនោះឱ្យរាបស្មើ ងាយស្រួលរៀបចំចំបើងធ្វើជារង។ ជៀសវាងកុំធ្វើរងផ្សិតនៅលើដីដែលជាទឹក ព្រោះវានឹងនាំឱ្យផ្សិតរលួយ។
- បោះបង្គោលឬស្បូវដែលមានទទឹងរង ៦០-៧០ សម ចន្លោះរងឃ្លាតពីគ្នាប្រហែល ៥០ សម និងបណ្តោយរងពី ៨-១០ ម ឬដោយយោងទៅតាមស្ថានភាពដី។ បន្ទាប់មកសំអាត ផ្ទៃរងដោយដាក់កំបោរបាច ក្នុងកម្រិត ២-៣ ខ្នាតក្នុង ១ រង។

ដំណាក់កាលទី ២៖

- យកចំបើងឬគល់ជញ្ជាំង ដែលបានសម្រាំងទុកជ្រលក់ទឹកឱ្យជោក ឬដាក់ត្រាំទឹករយៈ ពេលពី ៦-១២ម៉ោងរួចស្រង់ពីទឹកមកតម្រៀបជ្រុយគ្នា ដាក់ក្បាលកណ្តាប់ចេញក្រៅ។
- ពេលយើងតម្រៀបមួយស្រទាប់ ត្រូវស្រោចទឹកបណ្តើរ ជាន់បណ្តើរឱ្យហាប់។
  - យកមេផ្សិតដែលបានសម្រាំងទុក ល្អឱ្យម៉ដ្ឋយកមករោយតាមបណ្តោយរង ដោយឃ្លាតចេញពីគល់កណ្តាប់ពី ៥-៧ស.ម ត្រូវប្រើមេផ្សិត ២ កញ្ចប់លើរងបណ្តោយ ៥ ម៉ែត្រ។
- បន្ទាប់មករោយដីធម្មជាតិបន្ថែមពីលើមេផ្សិតទៀត អាហារបន្ថែមនោះប្រើ ១ម^២/គ.ក្រ (ស្លូត ទើបរាយបានល្អ ដូច្នេះត្រូវត្រៀមទុក ១ សប្តាហ៍មុន)។

ដំណាក់កាលទី ៣៖

- បន្ទាប់ពីរោយមេផ្សិតហើយ យកចំបើងជ្រលក់ទឹកឱ្យជោក យកទៅតម្រៀបពីលើធ្វើសកម្មភាពដូចដំណាក់កាលទី ២ ដែរ ត្រូវបន្ថែមក្បាលកណ្តាប់ចូលទៅក្នុងបន្តិចប្រហែលពី ៥-៧ សមនៅសងខាងជុំវិញរង(រក្សាកម្ពស់ដដែល)
- ការជាន់និងស្រោចទឹក ធ្វើតាមលក្ខណៈដូចពីមុន ក្រោយពីធ្វើសកម្មភាពរួចហើយ ត្រូវយកមេផ្សិតនិងដីមកបន្ថែមពីលើជាការបញ្ចប់នៅដំណាក់កាលទី២។ នៅដំណាក់កាលទី២ នេះត្រូវប្រើ មេទ្វេជាពីរ ស្មើ ៤ កញ្ចប់លើរងប្រវែង ៥ ម៉ែ។

ដំណាក់កាលទី ៤៖

- ក្នុងដំណាក់កាលចុងក្រោយនេះ យកចំបើងមករៀបដូចដំណាក់កាលទី១ និងដំណាក់កាលទី២ដែរ ការបន្ត

ការបណ្តុះផ្សិតចំបើង

យកក្បាលកណ្តាប់ធ្វើដូចនៅដំណាក់កាលទី២ដែរ។ ប៉ុន្តែនៅជាន់ទី៣ជៀសវាងការដាក់ចំបើងក្រាស់ពេក នាំឱ្យផ្សិតដុះពុំរួច

- ការស្រោចទឹកនិងជាន់បង្ហាប់ធ្វើរបៀបដដែលៗ។ បន្ទាប់មករោយមេផ្សិតពីលើរងតែម្តងទុកសងខាងរងឱ្យសល់ ៥សម ប្រវែងបណ្តោយរង ៥ម៉ែ= ៤ កញ្ចប់
- រោយមេផ្សិតរួចហើយ ត្រូវយកចំបើងមកតម្រៀបពីលើតាមបណ្តោយរងកម្រាស់ ៥-៧ ស.ម
- ក្រោយពេលរៀបចំសព្វគ្រប់ ត្រូវទុកចោលរយៈពេល ២-៣ថ្ងៃ ដោយគិតតាំងពីថ្ងៃចាប់ផ្តើម។

☛ ប្រាប់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់

បន្ទាប់ពីទុកចោលរយៈពេល ២-៣ ថ្ងៃមកនៅថ្ងៃទី ៤ យើងត្រូវយកចំបើងស្លូតមកជុះគ្របលើ ផ្ទៃរងទាំងមូលឱ្យ ជិតកម្រាស់ពី ៥-៧ សម រួចចាប់ដុតពីក្រោមខ្យល់(ដុតចំនួន ៣ កន្លែង/រង) ក្បាលរងសង ខាងនិងកណ្តាលរង ដុតរួច ទុកចោលរយៈពេល ៣០នាទី។ ថ្ងៃបន្ទាប់មកទៀត ស្រោចទឹកជាន់ឱ្យហាប់ ដោយប្រើ កំបោរ ០.៥ គក្រ លាយទឹក ១០០ លីត្រស្រោចពីលើរង។ យកជីអ៊ុយរ៉េ ០.១ គក្រ លាយទឹក ១០ ផ្សិតផ្កាឈូក ស្រោចពីលើរង ហើយស្រោចទឹក ធម្មតា បន្ថែមទៀត។ ជុះចំបើងស្លូតពីលើរងឱ្យជិតកម្រាស់ ៧-១០ស.ម។ ការគ្របនេះមាន លក្ខណៈ ៤ យ៉ាង៖

១. គេយកចំបើងតាមដោយបន្ទះឬស្សី ធ្វើដូចជាថែបសម្រាប់គ្រប
២. គេយកកណ្តាប់ដាក់បញ្ឈរផ្នែកផ្ទះឱ្យជិតរង
៣. គេយកចំបើងជុះរោយរាយតែម្តង
៤. គេយកផ្ទាំងកៅស៊ូពណ៌សគ្របផ្ទាល់ ហើយគ្របចំបើងបន្ថែមពីលើទៀត។

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

🕒 ៤០ នាទី

- ទាំងអស់គ្នា ចុះទៅកន្លែងបណ្តុះផ្សិត នាំគ្នាយកសម្ភារៈទៅជាមួយផង។
- ដឹកនាំសិស្សឱ្យអនុវត្តរៀបចំរង ដោយយោងទៅតាមការពិភាក្សានៅក្នុងថ្នាក់រួចហើយ។
- រៀបចំរួចហើយ យើងនាំគ្នាត្រឡប់ទៅថ្នាក់វិញ។

បញ្ចប់មេរៀន

🕒 ១០ នាទី

👄 ឱ្យសិស្សយកសៀវភៅ កត់ត្រាចម្លើយខាងលើ និងសំណួរនៅលើក្តារខៀន។ ដើម្បី យកឆ្លើយនៅផ្ទះ។

សរសេរសំណួរនៅលើក្តារខៀន(ឱ្យសិស្សយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ)

- តើដំណាក់កាលទី ៤ អនុវត្តដូចម្តេចខ្លះ?
- ហេតុអ្វីបានជាចាំបាច់ប្រើកំបោរ?

បណ្តាំធ្វើ

- ពិនិត្យមើលឱ្យបានគ្រប់រង បើមានសំបុកស្រមោច ត្រូវប្រញាប់កំចាត់ចេញ។
- ត្រៀមសម្ភារៈសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលទុកជាមុន
- ចាំបាច់ ប្រើកំបោរស ដើម្បីសម្លាប់មេរោគផ្សេងៗ

ល្បែងកំសាន្តៈ ស្តេចចង់

🕒 ១០ នាទី

ល្បែងស្តេចចង់ មានម្នាក់តាំងខ្លួនធ្វើជាស្តេច ចំណែកឯអ្នកផ្សេងទៀតចែកជា ២ ក្រុមស្មើគ្នា ហើយអ្នក ឈរនិងអ្នកធ្វើស្តេច នៅចម្ងាយពីគ្នាប្រហែល ១០ម៉ែត្រ។

អ្នកដែលឈរតាមក្រុមទី១ ឱ្យទៅឱ្យឈ្មោះអ្នកនៅក្រុមទី ២ ដាក់ស្តេច បន្ទាប់មកក្រុមទី២ ទៅឱ្យឈ្មោះអ្នកនៅក្រុមទី ១ ដាក់ស្តេចវិញម្តង ការធ្វើរបៀបនេះគឺផ្លាស់ប្តូរក្រុមរហូត ហើយមិនប្រកាន់ទេ អ្នកណា ឡើងទៅឱ្យឈ្មោះដាក់ស្តេចក៏បានដែរ។

ចំពោះអ្នកនៅតាមក្រុមនីមួយៗ ដែលឡើងទៅរកស្តេចនោះ បើត្រូវចំឈ្មោះដែលក្រុមគេប្រាប់ស្តេច អ្នក នោះឯងតម្រូវឱ្យទៅនៅក្រុមគេហើយ ចំណែកឯក្រុមមួយទៀតក៏ធ្វើដូច្នោះដែរ។ សកម្មភាពល្បែងនេះ អាចលេងបានយូរ ឬឆាប់គឺអាស្រ័យទៅតាមពេលវេលា ដែលយើងគ្រោងទុក។

នៅទីបញ្ចប់ អ្នកដែលធ្វើស្តេច ត្រូវពិនិត្យមើលក្រុមណាដែលមានចំនួនច្រើនជាងគឺឈ្នះ ក្រុមណា ចំនួនតិចគឺ ចាញ់ ហើយក្រុមដែលចាញ់ត្រូវពិន័យ ស្រេចតែយើងនាំគ្នាកំណត់ចុះ។

1 បោះបង្គោលចងខ្សែកាត់លើរងដើម្បីងាយម្តេងចំបែងឱ្យបានត្រង់។

2 ជំពូនចំបែងសីមដាក់ពង្រាយតាមបណ្តោយរង ព្រោះវាធ្វើឱ្យយើងចំណេញពេល មិនពិបាកដើរទៅមកយកចំបែងពូនផង។

3 រៀបរម្ងាប់បែងជាន់ទី២ ដែលត្រូវធ្វើដូចគ្នានឹងការរៀបជាន់ទី១ដែរ។

4 ត្រូវរាយជីបំប៉ន និងមេរៀតស្នោម្តងទៀត។ ការរាយជីបំប៉ន និងមេរៀតលើកទី២នេះ ត្រូវធ្វើដូចលើកទី១ដែរ។

មេរៀនទី ៧: ផែនការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកចម្រើន

🕒 រយៈពេលបង្រៀន: ២ ម៉ោង

☑ ការត្រៀមលក្ខណៈ:

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាតើមានព័ត៌មាន និងសំណួរ សម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ?
- សរសេរសំណួរលើក្តារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំៗ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេបាន
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (តុ កៅអី ក្តារខៀន...)

📖 សម្ភារឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ដីស/ហ្វឺតសរសេរក្តារខៀន
- ក្រដាស ប៊ិក ខ្មៅដៃ ប្រតិទិន។ល។
- បង្ហាញផ្ទាំងរូបភាពការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែក

☀ វត្ថុបំណង:

- នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖
- រៀបចំប្រតិទិនបណ្តុះបណ្តាលបានដោយខ្លួនឯង
  - ជ្រើសរើសពេលវេលាបានសមស្រប។

📌 ព្រឹត្តិបទមេរៀនទី ៦: បច្ចេកទេសរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែក

🕒 ១០ នាទី

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូពិនិត្យវត្តមាន រួចប្រមូលកិច្ចការសិស្សមកកែ បន្ទាប់មកពិភាក្សាជាមួយសិស្សដូចមានសំណួរខាងក្រោម៖

តើដំណាក់កាលទី ៤ អនុវត្តដូចម្តេចខ្លះ?

ត្រូវតែត្រាចម្លើយរបស់សិស្ស៖

ការអនុវត្តដំណាក់កាលទី ៤៖ ក្នុងដំណាក់កាលចុងក្រោយនេះ យកចំហើងមករៀបចំដំណាក់កាលទី ១ និងដំណាក់កាលទី ២ ដែរ ការបន្ថយក្បាលកណ្តាប់ធ្វើដូចនៅដំណាក់កាលទី ៣ ដែរ។ ប៉ុន្តែនៅជាន់ទី ៣ ជៀសវាងការដាក់ចំហើងក្រាស់ពេក នាំឱ្យផ្សិត ដុះពុំរួច។

ការស្រោចទឹកនិងជាន់បង្ហាប់ ធ្វើរបៀបដដែលៗ។ បន្ទាប់មករោយមេផ្សិតពីលើរងតែម្តង ទុកសងខាងរងឱ្យសល់ ៥សម ប្រវែងបណ្តោយរង ៥ម= ៤ កញ្ចប់ ។ រោយមេផ្សិតរួចហើយ ត្រូវយកចំហើងមកតម្រៀបពីលើតាមបណ្តោយរងកម្រាស់ ៥-៧ សម។ ក្រោយពេលរៀបចំសព្វគ្រប់ ត្រូវទុកចោលរយៈពេល ២-៣ ថ្ងៃ ដោយគិតតាំងពីថ្ងៃ ចាប់ផ្តើម។

ហេតុអ្វីបានជាចាំបាច់ប្រើកំបោរស?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ៖ ប្រើកំបោរស ដើម្បីសម្លាប់មេរោគផ្សេងៗ។

ចំណងជើងមេរៀនទី ៧: ផែនការបណ្តុះផ្សិតចំបើង

🕒 ២០ នាទី

✍️ គ្រួសារសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន ៖ ផែនការបណ្តុះផ្សិតចំបើង

លោកគ្រូ អ្នកគ្រូគួរប្រើផែនទីគំនិត៖ គ្រួសារសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន រួចគូសរងជុំវិញ ចំណងជើងមេរៀននោះ។ បន្ទាប់មកគ្រូឱ្យសិស្សឡើងមកក្តារខៀនម្នាក់ម្តងៗ ដើម្បីបង្ហាញ យោបល់របស់គេនៅជុំវិញចំណងជើងនេះទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារសំខាន់នៃមេរៀនឱ្យបានកាន់តែច្រើន។ ធ្វើរបៀបនេះដើម្បីឱ្យថ្នាក់រៀនមានសកម្មភាព និងឱ្យសិស្សទាំងអស់ក្លាហានក្នុងការបញ្ចេញយោបល់របស់ខ្លួន។

👄 នៅក្នុងមេរៀនទី ៦ ចុងក្រោយ យើងបានរៀនអំពីលំនាំ និងការរៀបចំបណ្តុះផ្សិតជាច្រើន។ ឱ្យពួកគេមើលផ្ទាំងរូបភាពបណ្តុះផ្សិត

👋 ឱ្យសិស្សមកខាងមុខ ប្រាប់ពីរូបភាពដែលខុសគ្នាតាំងពីទី១ដល់ទី៦និងឱ្យសិស្សជ្រើសរើសហើយសួរទៅសិស្ស តើគួរមានអ្វីបន្ថែមខ្លះទៀត?

👄 ប្រាប់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់ ប្រតិទិនបណ្តុះផ្សិតចំបើង

ខាងក្រោមនេះ គឺជាការងារប្រចាំថ្ងៃមួយចំនួនដែលអ្នកបណ្តុះផ្សិតទាំងឡាយត្រូវចងចាំ និងអនុវត្ត ដើម្បីទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់៖

- ថ្ងៃទី ១ ៖ រៀបរងផ្សិតដាំ (សូមមើលរបៀបរៀបរង)
- ថ្ងៃទី ២ ៖ រាយចំបើងស្នូតលើរងបណ្តើៗ រួចដុត ច្របល់ផេះរោយឱ្យស្មើគ្រប់ទីកន្លែង ហើយស្រោចទឹកឱ្យសព្វល្អ។
- ថ្ងៃទី ៣ ៖ ស្រោចទឹកទាំងព្រឹក និង ល្ងាច។ បរិមាណទឹកអាស្រ័យទៅលើសំណើមរង បើសើមខ្លាំងពេកត្រូវបន្ថយការស្រោចទឹក។
- ថ្ងៃទី ៤ ៖ យកចំបើងស្នូតមកគ្របលើរងឱ្យស្មើល្អម រួចស្រោចទឹកទាំងព្រឹក និងល្ងាច។
- ថ្ងៃទី ៥-៦ ៖ ពិនិត្យមើលផ្សិតចង្រៃ ព្រោះចាប់ពីថ្ងៃទី ៥ ទៅអាចមានដុះផ្សិតចង្រៃមកយាយី។ នៅថ្ងៃទី ៦ ត្រូវរើ
  - ចំបើងថ្ងៃទី ៤ ចេញរួចគ្របចំបើងវិញឱ្យក្រាស់បន្តិច ស្រោចទឹក ទាំងព្រឹក និងល្ងាច។
- ថ្ងៃទី ៧-៨ ៖ គ្របចំបើងបន្ថែមពីចំហៀងសងខាងរង ចំពោះនៅរដូវប្រាំង
- ថ្ងៃទី៩-១០ ៖ ស្រោចទឹកថ្មីៗកុំឱ្យទឹកធ្លាក់ខ្លាំងពេក ពីព្រោះផ្សិតចាប់ផ្តើមចេញដែល មានរាងដូចពងត្រីតូចៗ ជាច្រើន។
- ថ្ងៃទី ១១-១២-១៣-១៤-១៥ ៖ ត្រូវបន្ថយស្រទាប់ចំបើងគ្របពីលើរងចេញខ្លះ ដើម្បីឱ្យ ផ្សិតលូតលាស់បានល្អ ស្រោចទឹកធម្មតានៅពេលចាប់ផ្តើមប្រមូលផ្សិត។ មិនត្រូវស្រោចទឹកច្រើនពេកទេ តាមធម្មតាចាប់ពីថ្ងៃទី១៤ ឡើងទៅយើងអាចប្រមូលបាន។

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

🕒 ៥០ នាទី

តើអ្នកធ្វើដូចម្តេចដើម្បីឱ្យការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញល្អប្រសើរ?

ដើម្បីឱ្យទទួលបានលទ្ធផលល្អ អ្នកបណ្តុះបណ្តាលត្រូវរក្សាកម្ដៅនិងសំណើម ឱ្យសមស្របទៅនឹងតម្រូវការរបស់ជំងឺ ហើយក៏ត្រូវទប់ទល់នឹងការយាយីពីសត្វល្អិតផងដែរ។

រក្សាកម្ដៅ និងសំណើមក្នុងរងជំងឺត៖

១-បន្ទាប់ពីដុតសំអាត និងស្រោចទឹកពន្លត់ភ្លើងលើរងជំងឺបានត្រឹមត្រូវ ហើយយើងត្រូវ រៀបចំគ្របរង (ដោយប្រើប្លាស្ទិកថ្នាំ) នៅលើរងនោះភ្លាម ដើម្បីរក្សាកម្ដៅ និងសំណើម នៅក្នុងរងជំងឺ

២-ឯផ្នែកខាងលើនៃប្លាស្ទិក ត្រូវគ្របដោយស្លឹកដូង ឬចំបើង ដើម្បីការពារកម្ដៅថ្ងៃ។ សំណើមគឺជាអ្នកបង្កើតកម្ដៅ បើគ្មានសំណើមទេនោះ ក៏គ្មានកម្ដៅដែរ។ ដូច្នេះក្រោយពី ការដុតរួច ត្រូវតែស្រោចទឹកឱ្យបានច្រើនដើម្បីកុំឱ្យខ្វះសំណើម និងកម្ដៅនៅពេលជំងឺ កំពុងលូតលាស់

៣-ត្រូវរក្សាកម្ដៅនៅក្នុងរងជំងឺឱ្យនៅចន្លោះពី ៣៥ ទៅ ៣៨°C រយៈពេល ៣ ថ្ងៃ ក្រោយពីគ្របរួច ដើម្បីឱ្យមេជំងឺលូតលាស់ចេញជាសរសៃ (ជាសំបុកពីងពាង)

៤-ត្រូវរក្សាកម្ដៅនៅក្នុងរងជំងឺឱ្យនៅចន្លោះពី ៣៣ ទៅ ៣៥°C ក្នុងដំណាក់កាល ដែល ជំងឺ ចេញជាពន្លកកូចៗ ពាសពេញផ្ទៃរង

៥-ត្រូវរក្សាកម្ដៅនៅក្នុងរងជំងឺឱ្យនៅចន្លោះពី ៣០ ទៅ ៣៣°C ក្នុងដំណាក់កាលនៃ ការដុះលូតលាស់ របស់ពន្លកកូចជំងឺ រហូតដល់ពេលល្មមដកបាន។

កំណត់ចំណាំ៖

យើងត្រូវប្រើ ប្រដាប់វាស់ស្ទង់កម្ដៅ (ទែម៉ូម៉ែត្រ) ដើម្បីវាស់កម្ដៅនៅក្នុង រងជំងឺ (យើងអាចរកទិញបាននៅទីផ្សារ) មិនប្រើប្រដាប់វាស់ស្ទង់កម្ដៅរបស់គ្រូពេទ្យ ដែលគេប្រើសម្រាប់វាស់កម្ដៅរបស់អ្នកជំងឺទេ ។ បើគ្មានប្រដាប់វាស់ស្ទង់យើងអាចស្មាន កម្ដៅរងដោយប្រៀបធៀបនឹងកម្ដៅខ្លួនយើង។ ជាទូទៅកម្ដៅខ្លួនមនុស្សគឺ ៣៧°C។ យើងអាចស្មានដឹងថារងជំងឺក្តៅឬត្រជាក់ជ្រុល រួចតែតម្រូវឱ្យសមស្រប។

៦-ត្រូវរក្សាសំណើម នៅក្នុងរងជំងឺជាប់ជានិច្ច ដោយធ្វើការស្រោចទឹកនៅជុំវិញរងជំងឺ ដោយ បើកតម្របចេញ (គេអាចស្រោចទឹកនៅលើរងជំងឺបាន មុនពេលដកជំងឺលើកទី ១ ប៉ុន្តែត្រូវប្រើធុងផ្កាយក្រហម ដែលមានរន្ធកូចៗ)។

កំណត់ចំណាំ៖

- កូនជំងឺខ្លះមានរបួស ក្រោយពីការដកជំងឺលើកទី ១។ ការស្រោចទឹកលើរងជំងឺ អាចនាំឱ្យជំងឺរលួយ។
  - បើកម្ដៅនៅក្នុងរងជំងឺ ក្តៅលើសពីការកំណត់ ត្រូវបង្កើតម្របប្លាស្ទិករយៈពេលពី ៥ ទៅ ១០ នាទី ឬស្រោចទឹកនៅកៀនៗជុំវិញរងជំងឺ ដើម្បីបន្ថយកម្ដៅឱ្យចុះ។
  - បើកម្ដៅនៅក្នុងរងជំងឺមិនគ្រប់ទៅតាមការកំណត់នោះទេ យើងត្រូវគ្របឱ្យបានជិតហើយកុំឱ្យខ្យល់បក់ចូលបាន
- ៧-ទប់ស្កាត់ការបំផ្លាញរបស់ជំងឺ៖ បណ្តាលឱ្យពន្លកកូចជំងឺ និងជំងឺត្រូវទទួលរងនូវ ការស្វិតស្រពោន និងរលួយ ដើម្បីទប់ស្កាត់នឹងជំងឺ យើងត្រូវជៀសវាង៖
- កុំឱ្យកម្ដៅក្នុងរងជំងឺ ហួសពីការកំណត់។
  - កុំយកជំងឺដែលមានពណ៌លឿង ខ្មៅ ឬជំងឺមិនល្អ មកប្រើសម្រាប់ផលិតធ្វើជាមេបណ្តុះបណ្តាលជំងឺ។
  - ជៀសវាងការបណ្តុះបណ្តាលជំងឺ នៅលើផ្ទៃដីដែលមិនបានរៀបចំ។
  - ពេលដកជំងឺម្តងៗ ត្រូវជៀសវាងកុំឱ្យប៉ះទង្គិចកូនជំងឺ ដែលមិនទាន់ត្រូវដក។
  - កុំគ្របប្លាស្ទិក ឬចំបើង ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់លើផ្ទៃរង។
  - ជៀសវាងការបណ្តុះបណ្តាលជំងឺនៅលើដីដដែលៗ។
  - កុំស្រោចទឹក ដែលផ្កាយក្រហមមានរន្ធច្រើន។

កំណត់ចំណាំ៖

ជៀសវាងក្លិនក្រអូបដូចជា៖ ទឹកអប់ ម្សៅលាបមុខ ឬសាប៊ូក្រអូបជាដើម ដែលអាច ធ្វើឱ្យខានដល់ការលូតលាស់របស់ផ្សិត ដូច្នោះត្រូវជៀសវាងក្លិនទាំងនេះ សាយភាយទៅដល់រងផ្សិត។

៨- ទប់ស្កាត់ការបំផ្លាញរបស់សត្វល្អិតចង្រៃដែលតែងតែបំផ្លាញ ការលូតលាស់របស់ផ្សិត មានស្រមោច កណ្តៀរ ចង្រ្រិត មេឌូល ជន្លួន ស្រមើល និងខ្មៅដី។

- ដើម្បីកំចាត់នូវសត្វល្អិតចង្រៃទាំងនេះ យើងត្រូវកាប់ដីហាល ឱ្យស្ងួតល្អមុនធ្វើការបណ្តុះផ្សិត។
- បាចកំបោរស ចំនួន ១ គក្រ ក្រាលលើផ្ទៃដី ១០ ម^២ និងប្រើថ្នាំហ្វ្រាដង់ (Furadan 3 H) ចំនួន ២០០ ក្រាម (២ ខាំ) លើផ្ទៃដី ១០ ម^២។ ជៀសវាងកុំបណ្តុះផ្សិត នៅលើដីដែលមានសត្វល្អិតចង្រៃ។

បញ្ចប់មេរៀន

 ១០ នាទី

សិស្សទាំងអស់យកសៀវភៅ កត់ត្រានូវចម្លើយខាងលើ និងសំណួរនៅលើក្តារខៀន។ ដើម្បីយក ឆ្លើយនៅផ្ទះ។

សរសេរសំណួរនៅលើក្តារខៀន (ឱ្យសិស្សយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ)

១. តើធ្វើដូចម្តេចប្រសិនបើអ្នកគ្មានទែម៉ូម៉ែត្រ?
២. តើអ្នកធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីទប់ស្កាត់ការបំផ្លាញរបស់សត្វល្អិត?

បណ្តាំផ្ទះ

- អនុវត្តទៅតាមបច្ចេកទេស ដែលបានរៀបចំរួចជាស្រេច។
- នៅពេលអនុវត្តត្រូវគោរពទៅតាម ប្រតិទិនបណ្តុះផ្សិត។
- ចុះតាមដានឱ្យបានហ្មត់ចត់ បើមានសំបុកស្រមោចឬសត្វចង្រៃត្រូវកំចាត់ចោលភ្លាម។

ល្បែងកំណត់៖ វារបង្កង

 ១០ នាទី

ឱ្យសិស្សទាំងអស់ ឈរជារង់ នៅក្នុងថ្នាក់ ឬនៅក្រៅថ្នាក់ក៏បាន ហើយជ្រើសរើសអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ចំនួន ១ នាក់ មកឈរនៅកណ្តាល ក្នុងចំណោមសិស្សទាំងអស់។ បន្ទាប់មកយកក្រមាចងមុខ ១ នាក់ នោះឱ្យជិត (មិនឱ្យមើលឃើញ ទេ) រួចហើយឱ្យម្នាក់ ដែលចងមុខនោះ ដើររាវអ្នកដែលឈរនៅជុំវិញ បើចាប់បានណាមួយត្រូវយកក្រមា ពី អ្នកមុនមកចងមុខអ្នកថ្មីវិញម្តង ហើយដើររាវរកចាប់អ្នកដែលឈរ ជុំវិញជុំវិញមុនដដែល។ ផ្ទុយទៅវិញ បើអ្នកចងមុខ នោះចាប់គេមិនបាន ទេ នៅធ្វើសកម្មភាពរហូតដល់ឈប់លេង។

សេចក្តីណែនាំគ្រូ: ផែនការបណ្តុះផ្សិតចំបើង

នេះគឺជាសារសំខាន់ ដែលសិស្សមានពេលវេលាសរសេរតារាងព័ត៌មាននៅក្នុងមេរៀន។ ទម្រង់ល្អមួយដូចជាប្រតិទិនការងារអាចជួយពួកគេក្នុងសកម្មភាពនេះ។

- ១. ប្រតិទិនការងារ
- ២. កំណត់ទីតាំងឱ្យរួចជាស្រេច
- ៣. ត្រៀមសម្ភារៈ និង វត្ថុធាតុដើម
- ៤. ការរៀបចំទីកន្លែង
- ៥. កំណត់ថ្ងៃ ខែ ដែលត្រូវបណ្តុះផ្សិត ដោយអនុវត្តតាមប្រតិទិនការងារ
- ៦. ការថែទាំ៖ ពិនិត្យតាមដានសីតុណ្ហភាព និងសត្វបំផ្លាញ
- ៧. ការប្រមូលផល

មេរៀនទី ៨: ការប្រមូលផលផ្សិត

🕒 រយៈពេលបង្រៀន: ២ ម៉ោង

☑ ការត្រៀមលក្ខណៈ:

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាមានព័ត៌មាន និងសំណួរ សម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ ?
- សរសេរសំណួរលើក្តារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំៗ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេបាន
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (គុ កៅអី ក្តារខៀន...)

📖 សម្ភារឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ដីស/ហ្វីតសរសេរក្តារខៀន
- កូនកាំបិត កញ្ជ្រែង ជញ្ជីង ចង់ប្លាស្ទិក។ល។
- សន្លឹកអ៊ុតមេរៀនទី ៨ និងទី ៩

☀ វត្ថុបំណង:

នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖

១. កំណត់ពេលវេលានៃការប្រមូលផល
២. កំណត់ពីផ្សិតដែលត្រូវប្រមូលផល
៣. កំណត់បានពីមូលហេតុដែលធ្វើឱ្យផ្សិតខូចខាត
៤. កំណត់បានពីវិធីសាស្ត្រ ដើម្បីទប់ស្កាត់នូវកត្តាចង្រៃផ្សេងៗ

🎯 វត្ថុបំណង: ផែនការបណ្តុះផ្សិតចំបើង

🕒 ១០ នាទី

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូពិនិត្យវត្តមាន រួចប្រមូលកិច្ចការសិស្សមកកែ បន្ទាប់មកពិភាក្សាជាមួយសិស្សដូចមានសំណួរខាងក្រោម៖

❓ តើធ្វើដូចម្តេចប្រសិនបើអ្នកគ្មានទែម៉ូម៉ែត្រ ?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ៖ យើងត្រូវប្រើប្រដាប់វាស់ស្ទង់កម្ដៅ (ទែម៉ូម៉ែត្រ) ដើម្បីវាស់កម្ដៅនៅក្នុងរងផ្សិត (យើងអាចរកទិញបាននៅទីផ្សារ) មិនប្រើប្រដាប់វាស់ស្ទង់កម្ដៅរបស់គ្រូពេទ្យ ដែលគេប្រើសម្រាប់វាស់កម្ដៅរបស់អ្នកជំងឺទេ។ បើគ្មានប្រដាប់វាស់សង់ យើងអាចស្មានកម្ដៅរងផ្សិត ដោយប្រៀបធៀបនឹងកម្ដៅខ្លួនយើង។ ជាទូទៅកម្ដៅខ្លួនមនុស្សគឺ ៣៧°C យើងអាចស្មានដឹងថារងផ្សិតវាក្តៅឬត្រជាក់ជ្រុល រួចហើយកែតម្រូវឱ្យសមស្របឡើងវិញ។

តើអ្នកធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីទប់ស្កាត់ការបំផ្លាញរបស់សត្វល្អិត ?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ
ដើម្បីទប់ស្កាត់ ការបំផ្លាញរបស់សត្វចង្រៃ ដែលតែងតែបំផ្លាញការលូតលាស់របស់ផ្សិតមានដូចជា៖ ស្រមោច កណ្តៀវ ចង្រិត មេឌុល ជន្លួន ស្រមើល និងចែក្នុងដី។ល។

- ដើម្បីកំចាត់នូវសត្វល្អិតចង្រៃទាំងនេះ យើងត្រូវកាប់ដីហាល ឱ្យស្ងួតល្អមុនធ្វើការ បណ្តុះផ្សិត។
- បាចកំបោរស ចំនួន ១ គ.ក្រ ក្រាលលើផ្ទៃដី ១០ ម^២ និងប្រើថ្នាំហ្វូរាដង់ (Furadan 3 H) ចំនួន ២០០ ក្រាម= ២ ខាំលើផ្ទៃដី ១០ ម^២។ ជៀសវាងកុំបណ្តុះផ្សិត នៅលើដីដែលមានសត្វល្អិតចង្រៃ។

**ចំណងជើងមេរៀនទី ៨: ការប្រមូលផលផ្សិត
សេចក្តីផ្តើម**

🕒 ៤០ នាទី

✍ គ្រូបានសរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន ៖ ការប្រមូលផលផ្សិត

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូគួរប្រើផែនទីគំនិត៖ គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន រួចគូសរង់ជុំវិញ ចំណងជើងមេរៀននោះ។ បន្ទាប់មកគ្រូឱ្យសិស្សឡើងមកក្តារខៀនម្នាក់ម្តងៗ ដើម្បីបង្ហាញ យោបល់របស់គេនៅជុំវិញចំណងជើងនេះទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារសំខាន់នៃមេរៀនឱ្យបានកាន់តែច្រើន។ ធ្វើរបៀបនេះដើម្បីឱ្យថ្នាក់រៀនមានសកម្មភាព និងឱ្យសិស្សទាំងអស់ក្លាហានក្នុងការបញ្ចេញយោបល់របស់ខ្លួន។

👉 ផ្តល់សន្លឹកអ៊ុតមេរៀនទី ៨ និងករណីសិក្សាដល់សិស្ស ។ បន្ទាប់ពួកគេត្រូវឆ្លើយ ទៅនឹងសំណួរដូចខាងក្រោមនិងសរសេរចម្លើយនៅក្នុងផែនទីគំនិត ដូចមាននៅខាងក្រោមនេះ៖

តើលក្ខណៈទូទៅរបស់ផ្សិតមានអ្វីខ្លះ?
លក្ខណៈទូទៅរបស់ផ្សិតមាន: ម្កាត់ផ្សិត ស្ពីនផ្សិត ដើម កងឬស្រោមកផ្សិត ស្រោមស្រោមគល់ផ្សិត និងឫសផ្សិត។

👉 ផ្តល់សន្លឹកអ៊ុតមេរៀនទី ៩ ដល់សិស្ស៖ លក្ខណៈរូបសាស្ត្ររបស់ផ្សិតចំបើង។ គ្រូពន្យល់ផ្នែកខុសគ្នារបស់ផ្សិត និងឱ្យសិស្សចតចម្លងរូបភាពផ្សិតនេះដាក់នៅក្នុងសោរកៅរ៍របស់គេ។

តើផ្សិតមានជីវជាតុអ្វីខ្លះ?
ផ្សិតមាន៖ វីតាមីនសេ វីតាមីនបេ១ ធាតុដែក ធាតុសូដ្យូម ធាតុប៉ូតាស្យូម និងធាតុកាល់ស្យូម

☞ ប្រាប់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់

ក្រោយពីបណ្តុះផ្សិតចំបើងអស់រយៈពេលពី ១០ ទៅ ១៥ ថ្ងៃ យើងអាចប្រមូល ផលបានជាបណ្តើរហើយ។

តើផ្សិតណាដែលអាចដកបាន ?

ផ្សិតចំបើងជាដំណាំរយៈពេលខ្លី តែមានការលូតលាស់លឿន ដូច្នេះយើងត្រូវសង្កេតមើលការលូតលាស់របស់ ផ្សិតជាប្រចាំដើម្បីប្រមូលផល ពីព្រោះបើហួសពេលវេលានឹងរីកយកទៅលក់បានតម្លៃថោកជាងនៅក្រពុំ។

- ផ្សិតចំបើងដែលអាចដកបាន មានទំហំធំជាងគេ ហើយជៀសវាងកុំឱ្យរីក។
- ចាប់ពី ២៤ ម៉ោង ក្រោយពីប្រមូលផលលើកទី ១ ផ្សិតក៏ផ្តើមឱ្យផលជាលើកទី ២ ទៀត។ រីឯផលលើកទី ២ នេះក៏ទទួលបានប្រហាក់ប្រហែលនឹងលើកទី ១ ដែរ។
- ការប្រមូលផលផ្សិតចំបើង គឺប្រព្រឹត្តទៅរៀងរាល់ ២៤ ម៉ោងម្តង។

កំណត់ចំណាំ៖

យើងអាចប្រមូលផលផ្សិតចំបើងបានពី ៣ ទៅ ៥ ដង ក្នុង ១ វគ្គនៃការដាំដុះ។ ការបណ្តុះផ្សិតចំបើង អាចទទួល ផលបានពី ១.៥ គ.ក្រ ទៅ ២ គ.ក្រ ក្នុងផ្ទៃដី ១ម២។

របៀបដកផ្សិតចំបើង៖

នៅពេលដែលយើងសង្កេតឃើញថា ផ្សិតលូមដកបានហើយ យើងត្រូវពិនិត្យទៀតថា តើវា ដុះជា គុម្ព ឬជាទោល តែឯង។ របៀបដកផ្សិតមានដូចតទៅ៖

- បើផ្សិតដុះជាទោលតែឯង យើងចាប់វាមូលទៅមុខទៅក្រោយ ហើយមូលទៅមុខម្តងទៀតឱ្យដាច់ ប៉ុន្តែធ្វើយ៉ាង ណាកុំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ផ្សិតដទៃទៀត ដែលមិនទាន់ត្រូវដក
- បើផ្សិតដុះជាគុម្ព ត្រូវពិនិត្យថា ផ្សិតដែលត្រូវដកនោះមានចំនួនច្រើនឬតិច។ បើចំនួនច្រើន ត្រូវយកកាំបិតធំមក ចូកទាំងអស់។ ផ្ទុយទៅវិញបើវាមានចំនួនតិចយើងត្រូវយកកូនកាំបិតចិតផ្តាច់ចេញពីគុម្ពគឺយកតែផ្សិតណាដែល ធំៗ ប៉ុន្តែកុំឱ្យប៉ះពាល់ឬបង្ករបួសស្នាម ដល់កូនផ្សិតនៅតូចៗ ដែលស្ថិតនៅក្បែរនោះ ព្រោះវាអាចបណ្តាលឱ្យ រលួយបាន។

កំណត់ចំណាំដែលត្រូវជៀសវាង៖

- ពេលដកផ្សិតម្តងៗ ត្រូវប្រយ័ត្នកុំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ផ្សិត និងកុំឱ្យកម្តៅឬពន្លឺចាំងចូលដល់លើវា។
- កុំប្រមូលផលផ្សិត នៅពេលណាដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ ឬក៏មានកម្តៅខ្លាំងពេក។

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

🕒 ៣០ នាទី

☞ សិស្សទាំងអស់ ទៅពិនិត្យមើលកន្លែងបណ្តុះផ្សិត និងយកសម្ភារៈផ្សេងៗទៅជាមួយផង។

👉 ដឹកនាំសិស្សដើម្បីអនុវត្តការដកផ្សិត និងថែទាំផលទទួលបាន។ បន្ទាប់ពីប្រមូលផលរួច ត្រូវថ្លឹងនិងរៀបចំទុកដាក់ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីយកទៅលក់។ បន្ទាប់មកសិស្សទាំងអស់ត្រូវប្រាប់មកថ្នាក់វិញ។

ការប្រមូលផលផ្សិតអនុវត្តនៅពេលព្រឹក

បញ្ចប់មេរៀន

🕒 ១០ នាទី

សិស្សយកសៀវភៅកត់ត្រាចម្លើយខាងលើ និងសំណួរនៅលើក្តារខៀន។ ដើម្បី យកឆ្លើយនៅផ្ទះ។
សរសេរសំណួរនៅលើក្តារខៀន(ឱ្យសិស្សយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ)

- ១. តើផ្សិតមានជីវិតអ្វីខ្លះ ?
- ២. តើត្រូវជៀសវាងអ្វីខ្លះនៅពេលដកផ្សិត ?
- ៣. តើលក្ខណៈទូទៅរបស់ផ្សិតមានអ្វីខ្លះ ?

បណ្តាំធ្វើ

- នៅពេលអនុវត្តត្រូវគោរពទៅតាមបច្ចេកទេស ដែលបានណែនាំ។
- ចុះតាមដានឱ្យហ្មត់ចត់ បើមានសំបុកស្រមោចឬសតូចង្រៃត្រូវរកវិធីកំចាត់ចោលភ្លាម។
- ពេលប្រមូលផលបានភ្លាម ត្រូវថ្លឹង ហើយកត់ត្រាទម្ងន់ទុក
- ការប្រមូលផលផ្សិតអនុវត្តនៅពេលព្រឹក

ល្បែងកំណត់: ខ្លែងចាប់កូនមាន់

🕒 ១០ នាទី

ឱ្យសិស្សទាំងអស់ ចែកជា ២ ក្រុម ឈរតែមួយជួរ ដោយមេក្រុមនិងមេក្រុមឈរទល់មុខគ្នា ចម្ងាយពីគ្នា ប្រហែល ២ ទៅ ៣ ម៉ែត្រ។ ក្រុមនីមួយៗ ឈរឱបចង្កេះគ្នាឱ្យជាប់ តាំងពីមេក្រុមរហូតដល់អ្នក នៅចុងក្រោយបង្អស់ អ្នកដែលឈរ មុខគេគឺជាមេខ្លែងជាមេមាន់ផង ហើយអ្នកដែលនៅក្រោយគេបង្អស់គឺជាកូនមាន់។ មេក្រុមនេះ បើនៅក្នុងក្រុមខ្លួនឯងធ្វើ ជាមេមាន់ ប៉ុន្តែបើប្រឆាំង ជាមួយក្រុមគេ គឺធ្វើជា មេខ្លែង។

ក្រោយពីបានរៀបចំរួច អ្នកទាំងអស់គ្នាស្រែកឡើងថា "ខ្លែងចាប់កូនមាន់" បន្ទាប់មកមេខ្លែងតាមក្រុម នីមួយៗ រិះរក ទៅចាប់កូនមាន់នៅក្រុមគេឱ្យបាន ប៉ុន្តែមេក្រុមរបស់គេនោះ ក៏បានដើរតួជាមេមាន់ផង ដើម្បីការពារ កូនមាន់របស់គេ នៅខាងក្រោយដែរ ដូច្នេះមេក្រុមនេះដើរចាប់កូនមាន់គេ និងការពារកូន មាន់ខ្លួនឯង។

សូមបញ្ជាក់ថា នៅពេលធ្វើសកម្មភាព សមាជិកក្នុងក្រុមនីមួយៗ ឱបចង្កេះបន្តគ្នាឱ្យជាប់ មិនឱ្យដាច់គ្នាទេ ប្រសិនបើ ក្រុមណាដាច់គ្នា មានន័យថាក្រុមនោះចាញ់គេហើយ។

ការប្រមូលផលផ្សិតចំបើង

របៀបដកផ្សិតចំបើង

នៅពេលដែលយើងសង្កេតឃើញថាផ្សិតលូមដកបានហើយ យើងត្រូវពិនិត្យទៀតថា តើវាជុះជាគុម្ព ឬជាទោល។

បើផ្សិតជុះជាទោល

ប្រសិនបើទោល យើងចាប់ មូលវាទៅមុខទៅក្រោយ ហើយ មូលទៅមុខម្តងទៀត ឱ្យ ដាច់ ប៉ុន្តែធ្វើយ៉ាងណាកុំ ឱ្យ ប៉ះ ពាល់ដល់ផ្សិតដទៃទៀតដែលមិន ទាន់ត្រូវដក។

បើផ្សិតជុះជាគុម្ព

ប្រសិនបើគុម្ព ត្រូវពិនិត្យថា ផ្សិតដែលត្រូវដកនោះមានចំនួនច្រើន ឬចំនួនតិច។

➔ បើចំនួនច្រើន ត្រូវយក កាំបិតធំមកចូកទាំងអស់។

➔ បើចំនួនតិច យើងត្រូវយក កូនកាំបិតចិតត្តាច់ចេញពីគុម្ព គឺយកកែវផ្សិតណាធំៗ ប៉ុន្តែកុំ ឱ្យ ប៉ះទង្គិច ឬបង្កស្នាមរបួស ដល់កូនផ្សិតតូចៗ ដែលនៅក្បែរ ព្រោះវាអាចបណ្តាល ឱ្យ រលួយបាន។

ចៀសវាង

- ▶ ពេលបើកគម្របដកផ្សិតម្តងៗ ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នកុំឱ្យ មានការប៉ះពាល់ដល់ផ្សិត និងកុំឱ្យ កង្កែប និងពន្លឺចាំងចូល ចំលើវា។
- ▶ កុំប្រមូលផលផ្សិត នៅពេលណាដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ ឬក៏មាន កង្កែប ច្រើនខ្លាំង។

មេរៀនទី ៩: ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច

🕒 រយៈពេលបង្រៀន៖ ២ ម៉ោង

☑ ការត្រៀមលក្ខណៈ:

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាមានព័ត៌មាន និងសំណួរ សម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ?
- សរសេរសំណួរលើក្តារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំៗ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេបាន
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (តុ កៅអី ក្តារខៀន...)

📖 សម្ភារឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ដីស/ហ្វឺតសរសេរក្តារខៀន
- ក្រដាសផ្ទាំងធំ ប៊ិក ខ្មៅដៃ។ល។
- លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូទៅផ្សារដើម្បីស្ទង់តម្លៃសម្ភារៈ

☀ វត្ថុបំណង:

- នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖
- កត់ត្រាទិន្នន័យ
  - វិភាគសេដ្ឋកិច្ចបានដោយខ្លួនឯង
  - កំណត់បានពីការចំណូលនិងចំណាយ
  - ធ្វើផែនការអនុវត្តទៅថ្ងៃមុខ។

🎯 ព្រឹត្តិការណ៍មេរៀនទី ៩: ការប្រមូលផលផ្សិត

🕒 ១០ នាទី

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូពិនិត្យវត្តមាន រួចប្រមូលកិច្ចការសិស្សរួមកំរៃ បន្ទាប់មកពិភាក្សាជាមួយសិស្សដូចមានសំណួរខាងក្រោម៖

🔍 តើផ្សិតមានជីវជាតុអ្វីខ្លះ?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ ៖

ផ្សិតមាន៖ វីតាមីនសេ វីតាមីនបេ១ ធាតុដែក ធាតុសូដ្យូម ធាតុប៉ូតាស្យូម និងធាតុ កាល់ស្យូម។

តើត្រូវជៀសវាងអ្វីខ្លះនៅពេលដកផ្សិត?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ ៖

នៅពេលដកផ្សិតត្រូវជៀសវាង៖

- ត្រូវប្រយ័ត្នកុំឱ្យប៉ះពាល់ដល់រងផ្សិត និងកុំឱ្យកម្តៅឬពន្លឺចាំងចូលដល់លើរង
- កុំប្រមូលផលផ្សិត នៅពេលណាដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ ឬក៏មានកម្តៅខ្លាំងពេក។

តើលក្ខណៈទូទៅរបស់ផ្សិតមានអ្វីខ្លះ?

សិស្សនាំគ្នាឆ្លើយ

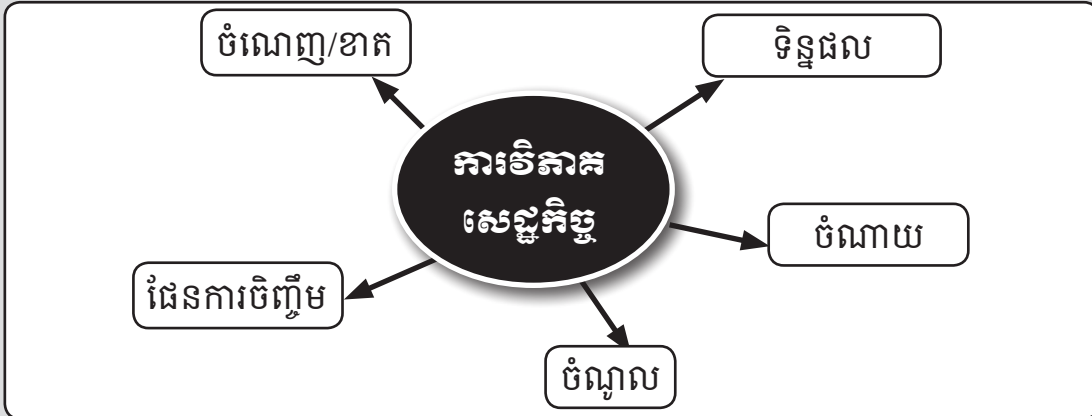
លក្ខណៈទូទៅរបស់ផ្សិតមាន៖ មួកផ្សិត ស្ពីផ្តាផ្សិត ដើម កងឬស្រោមកផ្សិត ស្រោមស្រោប គល់ផ្សិតនិងឫសផ្សិត។

ចំណងជើងមេរៀនទី ៩: ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច

🕒 ៣០ នាទី

✍️ គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀននៅលើក្តារខៀន

❓ តើការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចមានទំនាក់ទំនងនឹងអ្វីខ្លះ? កត់ត្រាចម្លើយរបស់សិស្សនៅលើក្តារខៀន

ហេតុអ្វីបានជាយើងចាំបាច់ធ្វើការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច?

ការធ្វើវិភាគសេដ្ឋកិច្ចដើម្បីឱ្យដឹងចំណេញ ឬខាត និងដើម្បីជាការដកពិសោធន៍ ពេលវេលា ដែលត្រូវបណ្តុះផ្សិតលើកក្រោយឱ្យបានសមស្រប។

👄 ប្រាប់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់

ក្រុមនីមួយៗត្រូវគូសតារាងដូចខាងក្រោម ហើយបញ្ចូលទិន្នន័យទៅក្នុងតារាងនោះ ដើម្បីធ្វើវិភាគ។

✍️ តារាងធ្វើវិភាគសេដ្ឋកិច្ច

ល.រ	បរិយាយ	ឯកតា	តម្លៃរាយ	ចំនួន	តម្លៃសរុប	ផ្សេងៗ
ការចំណាយ						
១	ចំបើង	ផ្លូវ/វ				
២	កំបោរ	គ.ក្រ/វ				
៣	ផ្កាជាស្លឹក	មី/វ				
៤	មេផ្សិត	ថង់/វ				
៥	ធុងស្រោច	គូ/វ				
៦	ចបកាប់	ផ្លែ/វ				
៧	រនាស់ដៃ	ផ្លែ/វ				
សរុប (ក)						
ចំណូល						
៨	ប្រមូលផល	គក្រ/វ				
សរុប (ខ)						
តុល្យភាពតម្លៃ : (ក - ខ) = ??						

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

🕒 ៤០ នាទី

ពិភាក្សាតាមក្រុមនីមួយៗ ស្រង់ទិន្នន័យជាក់ក្នុងតារាង។

ណែនាំសិស្សតាមក្រុម ដើម្បីសាកល្បងធ្វើការវិភាគ តើចំណេញ ឬខាត?

បញ្ចប់មេរៀន: ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច

🕒 ១០ នាទី

👄 សិស្សទាំងអស់យកសៀវភៅ កត់ត្រាពីខ្លឹមសារមេរៀននៅលើក្តារខៀន និងសំណួរ។

តើការធ្វើវិភាគសេដ្ឋកិច្ច ទទួលបានលទ្ធផលអ្វីខ្លះ?

ត្រូវកត់ត្រារាល់ទិន្នន័យទាំងអស់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

ត្រូវកត់ត្រារាល់ចំណាយទាំងអស់ តាំងពីចាប់ផ្តើមរហូតដល់ប្រមូលផល។

ការប្រមូលផលអនុវត្តបាននៅពេលព្រឹកព្រលឹម។

ល្បែងកំសាន្ត: កណ្តៀរចូលរន្ធ

🕒 ១០ នាទី

ឱ្យសិស្សទាំងអស់ ឈរជាជួរមូល កាន់ដៃបន្តគ្នា តែឱ្យដាច់នៅចន្លោះមួយ ម្នាក់ធ្វើជាដើមទី និងម្នាក់ ទៀតធ្វើចុងទី។ បន្ទាប់មកអ្នកនៅចុងទី ដើរកាន់ដៃបន្តគ្នាចូលទៅតាមចន្លោះអ្នកទី១ និងទី ២ ហើយ អ្នកទាំងអស់ កាន់ដៃគ្នារហូតឱ្យអ្នក ដែលដើរចូលមុជក្រោមដៃ ហាក់បីដូចជាកណ្តៀរចូលរន្ធ រហូតដល់ អ្នកទី ២ ក៏ចូលដែរតែ ត្រូវបង្វិលដៃ ក្រឡាស់ខ្លួន មកឱ្យដូចគេវិញ។ ក្រោយមកទៀតអ្នកនៅចុងទីដដែល ដើរចូលចន្លោះអ្នកទី ២ និង ទី ៣ ទៀតរហូតដល់អ្នកទី ៣ ក៏ ចូលដែរ តែត្រូវបង្វិលដៃក្រឡាស់ខ្លួនមក ដូចអ្នកទី ២ ដែរ។ ការធ្វើសកម្មភាព ដដែលនេះអ្នកនៅចុងទី ដើរចូលចន្លោះ អ្នកទី ៣ និង ទី ៤ ហើយក៏ដើរចូលចន្លោះជាបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ចុងទី ចំពោះអ្នកចុងទីត្រូវចូលចន្លោះចុងបំផុតដែរដោយ បង្វិលដៃក្រឡាស់ខ្លួនមកឱ្យដូចដើមវិញជាការស្រេច។

ក្រោយពីបានធ្វើសកម្មភាពជំហានទី ១ ចប់ហើយត្រូវប្តូរគ្នា គឺអ្នកនៅដើមពីមុនធ្វើចុងទី អ្នកនៅចុងពីមុន ធ្វើដើមទីវិញ ម្តង។ ចំណែកសកម្មភាព ធ្វើឱ្យដូចកាលពីធ្វើនៅជំហានទី ១ ដដែល។

បន្ទាប់ពីបានធ្វើសកម្មភាពជំហានទី ២ ទាំងអស់គ្នារួចមក ល្បែងនេះក៏សន្តតថាចប់។

មេរៀនទី ១០: ការវាយតម្លៃសិស្ស

🕒 រយៈពេលបង្រៀន: ២ ម៉ោង

☑️ ការត្រៀមលក្ខណៈ:

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាមានព័ត៌មាន និងសំណួរ សម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ ?
- សរសេរសំណួរលើក្តារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំៗ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេបាន
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (គុ កៅអី ក្តារខៀន...)

សម្ភារឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ដីស/ហ្វឺតសរសេរក្តារខៀន
- ក្រដាស ប៊ិក ខ្មៅដែរ។ល។
- ទម្រង់សំណួរសរសេរសម្រាប់សិស្ស

វត្ថុបំណង:

នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖

- ធ្វើសំណួរបានជោគជ័យ និងបានពិន្ទុល្អ
- ដឹងចំណេះដឹងរបស់សិស្សម្នាក់ៗ

📌 ព្រឹត្តិការណ៍មេរៀនទី ៩: ការប្រមូលផលផ្សិត

🕒 ២០ នាទី

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូពិនិត្យវត្តមាន រួចប្រមូលកិច្ចការសិស្សមកកែ បន្ទាប់មកពិភាក្សាជាមួយសិស្សដូចមានសំណួរខាងក្រោម៖

លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូរំលឹកមេរៀនទី ១ រហូតដល់ទី៩

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

🕒 ៥០ នាទី

វាមានសារសំខាន់ ដែលសិស្សបំពេញសំណួរគ្រប់ៗគ្នា ។ សំណួរមាន ៣ ប្រភេទ (សំណួរចងចាំសំណួរខុសត្រូវ និងសំណួរត្រិះរិះ) ដែលសិស្សត្រូវឆ្លើយសំណួរទាំងអស់នោះ។សិស្សត្រូវឆ្លើយឱ្យបានរហ័សតាមដែលអាចធ្វើបាន។

👉 លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូចែកទម្រង់សំណួរដល់សិស្ស(មាននៅទំព័រទី ៤៨, ៤៩ និងចតចម្លងត្រៀមទុកជាស្រេច)

👄 លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូណែនាំ ដើម្បីឱ្យសិស្សបានយល់ច្បាស់ក្នុងការបំពេញសំណួរ ជៀសវាងការលុប ឬកោសនិង ថែមចម្លើយ បណ្តាលឱ្យលោកគ្រូ/អ្នកគ្រូ ពិបាកកែចម្លើយទាំងនោះ។

បន្ទាប់មកសិស្សចាប់ផ្តើមបំពេញសំណួរ ដែលមានរយៈពេល ១៥ នាទី

ចេញចម្លើយ

🕒 ២០ នាទី

👄 ក្រោយពីពួកគេបញ្ចប់សំណួរសរសេរពួកគេតែងតែកត់ត្រានូវចំណុចដែលពួកគេពេញចិត្តចំពោះប្រធានបទនេះ ហើយថាតើពួកគេ យកអ្វីដែលបានសិក្សាទៅប្រើប្រាស់ក្នុងជីវភាពដូចម្តេចខ្លះ។

បន្ទាប់មកគ្រូផ្តល់ចម្លើយដល់សិស្ស ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងចំណេះដឹង និងពិន្ទុដែលត្រូវទទួលបាន។

ល្បែងកំសាន្តៈ បង្វិលមាត់ដប

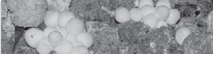
🕒 ១០ នាទី

ឱ្យសិស្សឈរជារង់មូលបែរមុខចូលក្នុងទាំងអស់គ្នា មានម្នាក់ឈរនៅកណ្តាល កាន់ដបមួយ និងសន្លឹក ឆ្នោតដែលមានសរសេរសកម្មភាព ហើយពន្យល់ថា ៖

- ដាក់ដបដេកលើតុយើងបង្វិលដបម្នាក់ម្តងៗ មាត់ដបចំអ្នកណាម្នាក់ អ្នកនោះចាប់ឆ្នោតសកម្មភាព។
- អ្នកដែលចាប់ឆ្នោត ប៉ះចំលើសកម្មភាពអ្វី ត្រូវធ្វើគ្រាប់តាមសកម្មភាពនោះ ហើយអ្នកដដែលនេះត្រូវចាប់ដបបង្វិលបន្ត ប្រសិនបើប៉ះចំអ្នកណាម្នាក់ទៀត អនុវត្តតាមដូចអ្នកលើកទី១ ដែរ។
- បន្ទាប់មកអ្នកទី ២ ចាប់បង្វិលតទៅទៀត មាត់ដបចំមុខ ចាប់ឆ្នោតធ្វើសកម្មភាពបន្ត។ ល្បែងនេះអនុវត្តជាបន្តបន្ទាប់ដូចអ្នកទី១ ទី២ ទី៣ ដែរ ប៉ុន្តែអាស្រ័យលើឆ្នោត ដែលពួកគេម្នាក់ៗចាប់បាន។
- នៅចុងក្រោយបង្អស់ ការបង្វិលដបនៅដដែល ប៉ះចំអ្នកណា អ្នកនោះយកឆ្នោតមកបើកមើល ប៉ុន្តែអ្នករៀបចំល្បែង ច្រើនសរសេរថា ច្រៀងរាំទាំងអស់គ្នា ដើម្បីឱ្យល្បែងនេះមានភាពសប្បាយរីករាយ។ ម៉្យាងទៀត មានពេលខ្លះ គេមានធ្វើឆ្នោត ដាក់រង្វាន់ផង។

បញ្ជាក់៖

អ្នកដឹកនាំល្បែង ត្រូវរៀបចំពីមុនឱ្យហើយស្រេច មានដប ឆ្នោតសកម្មភាព។ ចំពោះការសរសេរឆ្នោត ឱ្យធ្វើសកម្មភាពមានដូចជា៖ ច្រៀងមួយបទ ធ្វើជាបំប្លែង រាំទាំងអស់គ្នា រាំទាំងអស់គ្នា សម្តែងតួធ្វើយក្ខ រាំទាំងអស់គ្នា មនុស្សគូ ធ្វើជាអ្នកជួយពាណិជ្ជកម្ម។ល។ អ្នករៀបចំល្បែងគួររើសយកសកម្មភាពប្លែកៗ មកលេងមើលទៅហាក់បីដូចជាមានសកម្មភាពរស់រវើក។

ករណីសិក្សា

ចន្ទជាសិស្សរៀននៅថ្នាក់ទី ៨ ជាកូនពៅ រស់នៅក្នុងគ្រួសារកសិករក្រីក្រមួយ ក្នុងចំណោមបងប្អូន ៤ នាក់។ ឪពុកម្តាយរបស់ ចន្ទ តែងតែចង់ឱ្យ ចន្ទ ឈប់រៀនដើម្បីមកជួយរកប្រាក់ ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ។ ចន្ទជាកុមារី ឧស្សាហ៍ម្នាក់រៀងរាល់ឆ្នាំ ចន្ទ តែងសង្កេតឃើញឪពុកម្តាយរបស់គេធ្វើការងារជាច្រើន តែពុំសូវបានផលចំណេញសោះ។ តាមការសង្កេតរបស់ខ្លួនគេ ចន្ទ មានការកត់សម្គាល់ថា នៅឆ្នាំខ្លះឪពុកម្តាយរបស់គេ ពុំសូវមានប្រាក់កាស ដើម្បីប្រកបមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិតសោះ ហើយគាត់ហាក់បីដូចជាទាល់គំនិតដែរ។ ផ្ទុយទៅវិញនៅថ្ងៃខ្លះ គ្រួសារគាត់ ចង់ដាច់ស្បៀង និងប្រាក់កាសដើម្បីទិញម្ហូបផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ នឹងទៅខ្ចីបុល ពីអ្នកជិតខាងខ្មាសគេ បើទោះបីជាគ្រួសារគាត់ខិតខំយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងណាក៏ដោយចុះ។

ថ្ងៃមួយ ចន្ទ បានជួបនឹងពូសាន ដែលជាកសិករម្នាក់ដែលមានបទពិសោធក្នុងការបណ្តុះផ្សិត។ ចន្ទ បានរៀបរាប់រឿងនេះ ប្រាប់ពូសាន ពូសានប្រាប់ចន្ទថា បើគ្រួសារចន្ទ ចង់ឱ្យមានជីវភាពធូរធាមានតែបណ្តុះផ្សិតដូចពូទើបបានព្រោះពូធ្វើតែ ១០រងទេ បានលក់ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ប៉ុន្តែយើងត្រូវចេះបណ្តុះ បណ្តាក់គ្នាជាបន្តបន្ទាប់។ ពូបានចំណាយ ថវិកាអស់តិចតួចទៅត្រូវរកវត្ថុធាតុដើមនៅក្នុងមូលដ្ឋានរួមផ្សំផង។ ចន្ទពូដូច្នោះបានឆ្លើយតបទៅពូសានវិញថានៅសាលាគ្រូបានបង្រៀនខ្ញុំអំពីការបណ្តុះផ្សិតដែរតែខ្ញុំមិនហ៊ានអនុវត្តព្រោះគ្រួសារខ្ញុំខ្វះខាតពូសានបានឆ្លើយតបវិញថាមិនអីទេចាំពូជួយមើល។

ពេលត្រឡប់មកដល់ផ្ទះវិញ ចន្ទចាប់ផ្តើមនិយាយប្រាប់ឪពុកម្តាយរបស់គេ ពីរបៀបបណ្តុះ ផ្សិត ហើយឪពុក ម្តាយរបស់គេក៏ចាប់ផ្តើមរៀបចំតែម្តង។ ក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃក្រោយមកគ្រួសារចន្ទបានផ្សិតលក់ហើយបានបណ្តុះផ្សិតជាបន្តបន្ទាប់ចាប់តាំងពីពេលនោះមក គ្រួសារចន្ទមានជីវភាពធូរធាឡើងវិញ។

ឪពុកម្តាយរបស់ចន្ទមានការរីករាយ ហើយប្រាប់អ្នកជិតខាងថា ការសិក្សារបស់ចន្ទ មានប្រយោជន៍ណាស់អាច ជួយគ្រួសារដោះស្រាយបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃហើយពួកគាត់ចង់ឱ្យ ចន្ទ បន្តការសិក្សាតទៅទៀតរហូតដល់ថ្នាក់ខ្ពស់ៗ។

ផ្សិតជាប្រភេទសំខាន់សំបូរជីវជាតិ សម្រាប់បង្កើនមុខម្ហូបអាហារក្នុងគ្រួសារ និងធានាបាននូវសុខុមាលភាពមនុស្សបានល្អប្រពៃ កម្លាំងមាំមួនថែមមួយកម្រិតទៀត។

I. បច្ចេកទេសបណ្តុះផ្សិតចំបើង

ជាទូទៅផ្សិតចំបើង អាចដាំបានទាំងរដូវប្រាំង និង រដូវវស្សា។ បញ្ហាសំខាន់គឺ យើងត្រូវដឹង លក្ខណៈ សមស្របមួយចំនួនដែលអាចធ្វើឱ្យផ្សិតលូតលាស់បានល្អ សម្រាប់រដូវកាលនីមួយៗ ក្នុងនោះរួមមាន៖

- ជ្រើសរើសភូមិសាស្ត្រ និងទីតាំងសម្រាប់បណ្តុះជ្រើសរើសពូជស្ត្រីរល្អ
- មានវត្ថុធាតុដើម (ចំបើង) សម្រាប់ការងារបណ្តុះផ្សិត
- អាកាសធាតុសមស្រប
- បច្ចេកទេសរៀបចំរង
- ប្រតិទិនដាំផ្សិតចំបើង

ដើម្បីឱ្យផ្សិតមានការលូតលាស់ល្អ ប្រកបដោយទិន្នផលខ្ពស់ យើងត្រូវជ្រើសរើសទីតាំងដូចខាងក្រោម៖
ត្រូវឱ្យមានពន្លឺនៅរដូវវស្សា រីឯរដូវប្រាំងវិញ យើងអាចធ្វើនៅក្រោមម្លប់ឈើក៏បាន តែកុំឱ្យម្លប់ច្រើន ពេក។
រកកន្លែងស្ងួតល្អ ហប់ខ្យល់ ជៀសវាងសំបុកស្រមោច កណ្តៀរ និងរកទីខ្ពស់ កុំឱ្យលិចទឹក នៅរដូវវស្សា។
ត្រូវធ្វើរបងព័ទ្ធជុំវិញរងផ្សិតដោយបន្ទះឬស្សី ឬមែកឈើផ្សេងៗទៅតាមលទ្ធភាពដែលអាចរកបាន ដើម្បីការពារជ្រូក មាន់ ទា គោក្របី ចូលមកបំផ្លាញ។

ការជ្រើសរើស ពូជស្ត្រីសម្រាប់យកមកបណ្តុះ អាស្រ័យតាមការផលិតរបស់អាជីវករ មានកំប៉ុងដែលយើង មើលពូជស្ត្រី ពីខាងក្រៅពុំឃើញ បើគេផលិតដាក់ក្នុងថង់ប្លាស្ទិច អាចមើលឃើញសរសៃស្ត្រីពណ៌ស រៀបព័ទ្ធ ជុំវិញ ល្បាយចំបើង។ វាអាច ប្រែពណ៌ទៅជាដូចទឹកមាត់ស្លាពេលមេផ្សិតទុំ។ កាណាយើងចាប់ហែកចង់មេផ្សិត នេះ សម្រាប់យកទៅបណ្តុះ គឺមាន ក្លិនដូចផ្សិតចំបើងដែរទើបដុះ។

ចំបើងឬគល់ជញ្ជាំងស្លូត (អាចប្រើកំប្លោកស្លូត ឬដើមចេក) ជាពិសេសចំពោះ វត្ថុធាតុដើមដែលមានជាតិសែល

លុយឡូស (ជាតិសរសៃ)។

កំបោររស់ (កំបោរលាបផ្ទះ ឬកំបោរខ្យង)

ផ្ទះស្រោចមានផ្កាល្អក

កំណាត់កៅស៊ូ ឬ ស្លឹកកណ្តាបត្នោតក៏បាន

ទឹកស្រោចធម្មតា កុំប្រើទឹកអណ្តូងស្អប់ (បើប្រើទឹកអណ្តូងយើងត្រូវកែច្នៃទឹកជាមុនសិន ឬ សប់ទឹកនោះដាក់ពាង ទុកពី ៣-៥ថ្ងៃ ទើបយកទៅស្រោចបាន)។

ដំណាំផ្សិតត្រូវការបរិយាកាសមួយសមស្របដូចជា ៖

សីតុណ្ហភាពមានកម្រិតពី ៣០-៣៥អង្សាសេ នៅរដូវរងាដោយសីតុណ្ហភាពប្រែប្រួលរហ័សពេក វាបណ្តាលឱ្យ សរសៃស្ករពុំអាចករជាពងត្រីដែលធ្វើឱ្យផ្សិតខូច។ ប្រសិនបើសីតុណ្ហភាពធ្លាក់ចុះទាបជាង ២៨⁰Cជាពិសេសពេលយប់ ចាំបាច់យើងត្រូវគ្របក្រណាត់កៅស៊ូពីលើរងដល់ពេលព្រឹកទើបយើងយកចេញវិញ។

បោះបង្គោលឬស្បូវដែលមានទទឹងរង ៤០សម ចន្លោះរងឃ្លាតពីគ្នា ៤០សម និងបណ្តោយរងពី ៨-១០ម។ បន្ទាប់ មកសំអាតផ្ទៃរងដោយដាក់កំបោរបាចពីលើកម្រិត ២-៣ខ្ទាំង ១ រង។

យកចំបើងស្លូត ដែលចងជាតណ្ហាប់រួចយកមកតម្រៀបឱ្យបានហាប់ណែនល្អ រួចស្រោចទឹកពី លើក្នុងកម្រិត ១អំរែកទឹក ក្នុង ១ម៉ែត្រ និងដើរជាន់ពីលើឱ្យបានសព្វ (ដើរជាន់ពីលើទៅមកពីលើឱ្យ បានច្រើន ដង)។ បន្ទាប់ មកយក មេផ្សិតរោយពីលើ ជាពីរជួរ។

ការរៀបចំស្រទាប់ទី ២ យកចំបើងស្លូតមកតម្រៀបពីលើជាន់ទី ១ ដោយដាក់គល់ចំបើងផ្ទុយពីស្រទាប់ទី១ រួច ស្រោចទឹក និង ដើរជាន់ពីលើដូចស្រទាប់ទី១ដែរ រួចរោយមេផ្សិតពីលើ ជាពីរជួរដែរ។

ការរៀបចំស្រទាប់ទី ៣ យកចំបើងស្លូតមកតម្រៀបពីលើជាន់ទី ២ ដោយដាក់គល់ចំបើងផ្ទុយពី ស្រទាប់ទី២ រួច ស្រោចទឹក និង ដើរជាន់ពីលើដូចស្រទាប់ទី១និង ទី២ ដែរ រួចរោយមេផ្សិតពីលើ តែមួយជួរជាការស្រេច។ បន្ទាប់មក ស្រោចទឹកបន្តិច (១ អំរែក ក្នុង១ម៉ែ បន្ថែមពីលើ)។

ក្រោយពីតម្រៀបរួច យកចំបើងស្លូត (ចំបើងគ្មានកណ្តាប់) មកគ្របពីលើឱ្យល្អម (កុំឱ្យក្រាស់ ឬ ស្តើងការដុតរង ធ្វើឡើងនៅពេលល្ងាចម៉ោង ៤:០០ ទៅម៉ោង ៥:០០។ ក្រោយពីដុតហើយទុក ឱ្យវាត្រជាក់ប្រហែល ៣០ នាទីទើបស្រោច ទឹកពីលើ ឱ្យបានសព្វល្អក្នុងកម្រិតទឹក៣អំរែកក្នុង ១ម៉ែត្រ បន្ទាប់មកយកចំបើងស្លូតគ្របពីលើរួចទុករយៈពេល ៣ថ្ងៃ ក្រោយទើ ស្រោចទឹកទៀត។

ការស្រោចទឹកលើកទី២នេះ ត្រូវបានបន្ថយទឹក ក្នុង ១ ម យើងស្រោចតែ ១ អំរែក (មុនស្រោចត្រូវសាច់បើងដែល គ្របពីលើរងនេះចេញ ស្រោចទឹករួចត្រូវគ្របវិញ) ទុករយៈពេល ២-៣ ថ្ងៃទើប ស្រោច ទឹកទៀត។

ការស្រោចទឹកលើកទី៣ មុនស្រោចត្រូវសាច់បើងដែលគ្របពីលើរងនេះចេញ។ ក្នុង១ម យើងស្រោចតែ ២អំរែក។ ត្រូវត្រួតពិនិត្យមើលរងផ្សិតបើរងផ្សិតសើមត្រូវបន្ថយទឹក បើស្លូតត្រូវបន្ថែមទឹក។ ប៉ុន្តែត្រូវពិនិត្យមើលរងតើមានស្ករផ្សិត ពងត្រីដែរឬទេ ? បើមានត្រូវបន្ថយទឹក ពីព្រោះផ្សិតចាប់ផ្តើមឱ្យផលហើយ។ ជាធម្មតាផ្សិតចាប់ផ្តើមឱ្យផលមានរយៈ ពេល ៩-១០ ថ្ងៃគិតពីថ្ងៃរៀបចំរងដំបូង។

ការស្រោចទឹកក្រោយពីការប្រមូលផលត្រូវបានស្រោចជារៀងរាល់ថ្ងៃក្នុងកម្រិត ១អំរែក ២ ម។ ក្នុង ការប្រមូលផល ត្រូវកាត់យកផ្សិតណាដែលធំដោយប្រើកូនកាំបិត។

ខាងក្រោមនេះ គឺជាការងារប្រចាំថ្ងៃមួយចំនួនដែលអ្នកដាំផ្សិតទាំងឡាយត្រូវចងចាំ និង អនុវត្តដើម្បីទទួល

បើផ្សិតជាងគុណ

ប្រសិនបើផ្សិត ត្រូវបានគេដាក់ ផ្សិតដែលត្រូវដកចេញមានចំនួនច្រើន ឬចំនួនតិច។

➔ បើចំនួនច្រើន ត្រូវយក កាំបិតដកចេញទាំងអស់។

➔ បើចំនួនតិច យើងត្រូវយក កូនកាំបិតចំនួនផ្ទាល់ឲ្យបានច្រើន គឺយកតែផ្សិតណាដែល ប៉ុន្តែកុំ ឱ្យ ចំណុះ ឬបង្កាបបូស ដែលកូនផ្សិតតូចៗ ដែលនៅក្បែរ ព្រោះវាអាចបង្ការ រលួយបាន។

⚠ ផ្សិតរាង

- ▶ ពេលបើកត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នបំផុត ព្រោះវាអាចមាន មេរោគ និង បង្ការ រលួយ បាន។
- ▶ កុំប្រមូលផលផ្សិត នៅពេលវាដែលមាន ភ្លៀង ឬ មាន ក្រចក ផ្សិត។

ត្រូវរក្សាសំណើមឱ្យមាន នៅក្នុងរងផ្សិតជាប់ជានិច្ច ដោយ ធ្វើការស្រោចទឹកនៅជុំវិញរងផ្សិត ទឹកនៅលើរងផ្សិតបានមុនពេលដក ផ្សិតលើកទី១ប៉ុន្តែត្រូវប្រើធុងផ្កាឈូក ដែលមានរន្ធកូចៗ)។

? ហេតុអ្វីបានជា ត្រូវស្រោចទឹក នៅជុំវិញរងផ្សិត ?

កូនផ្សិតខ្លះមានបូស ក្រោយ ពីការដកផ្សិតលើកទី១។ ការ ស្រោចទឹកលើរងផ្សិត អាច នាំឱ្យផ្សិតបូស។

អ្នកដាំគួរដឹង

- ▶ បើកម្ដៅនៅក្នុងរងផ្សិតក្ដៅ ត្រូវបង្កើតម្របបញ្ជាស្វិតរយៈពេលពី៥ទៅ១០នាទី ឬ ស្រោចទឹកនៅកៀនៗជុំវិញរងផ្សិត ដើម្បីបន្ថយកម្ដៅឱ្យចុះ។
- ▶ បើកម្ដៅនៅក្នុងរងផ្សិតមិនគ្រប់គ្រាន់កាលកំណត់ទេនោះ យើងត្រូវគ្របឱ្យ បានជិត ហើយកុំឱ្យខ្យល់បក់ចូលបាន។

បានទិន្នផលខ្ពស់ ៖

រៀបរងផ្សិតបណ្តុះ (សូមមើលរបៀបរៀបរង)
 រាយចំបើងស្លុកលើរងបណ្តើៗ រួចដុត ច្របល់ជេះរោយឱ្យស្មើគ្រប់ទីកន្លែង ហើយស្រោចទឹកឱ្យ សព្វល្អ។
 ស្រោចទឹកទាំងព្រឹកនិងល្ងាច។ បរិមាណទឹកអាស្រ័យលើសំណើមរងបើសើមខ្លាំងពេកត្រូវបន្ថយការស្រោចទឹក។
 យកចំបើងស្លុកកម្របលើរងស្មើល្អម រួចស្រោចទឹកទាំងព្រឹកនិង ល្ងាច។
 ពិនិត្យមើលផ្សិតចង្រៃ ព្រោះចាប់ពីថ្ងៃទី ៥ ទៅអាចមានដុះផ្សិតចង្រៃមកយាយី។ នៅថ្ងៃទី ៦ត្រូវរើចំបើងថ្ងៃទី ៤ ចេញរួចគ្របចំបើងវិញឱ្យក្រាស់បន្តិច ស្រោចទឹកទាំងព្រឹកនិង ល្ងាច។
 គ្របចំបើងបន្ថែមពីចំហៀងសងខាងរង ចំពោះនៅរដូវប្រាំង។
 ស្រោចទឹកថ្មីៗកុំឱ្យទឹកធ្លាក់ខ្លាំងពេក ពីព្រោះផ្សិតចាប់ផ្តើមចេញដែល មានរាងដូចពង ត្រីតូចៗ ជាច្រើន។
 ត្រូវបន្ថយស្រទាប់ចំបើងគ្របពីលើរងចេញខ្លះ ដើម្បីឱ្យផ្សិត លូតលាស់ បានល្អ ស្រោចទឹកធម្មតានៅពេលចាប់ ផ្តើមប្រមូលផលផ្សិត។ មិនត្រូវស្រោចទឹកច្រើនពេកទេ តាមធម្មតា ចាប់ពីថ្ងៃទី១៤ ឡើងទៅយើងអាចប្រមូលផល

បាន។

លក្ខណៈទូទៅរបស់ផ្សិតចំបើង

ផ្សិតចំបើងជាដំណាំធ្វើខ្លួន ដុះលូតលាស់ នៅលើរុក្ខជាតិពុកផុយ ដែលមាន កម្ដៅពី៣២ទៅ៣៨អង្សាសេ (32ទៅ38°C)។ វាមិនចូល- ចិត្តឱ្យគេរំខានឡើយ ពេលវាកំពុងលូតលាស់។

- ម្នូកផ្សិត
- ស្ពីផ្កាផ្សិត
- ដើម
- កងផ្សិត ឬកស្រោម
- ស្រោមស្រោបផ្សិត
- សរសៃពឹងពាង (ឬស)

ទម្រង់វាយតម្លៃ
សំណួរសរសេរអំពីការបណ្តុះផ្សិត

ឈ្មោះ.....ភេទ.....ថ្នាក់ទី.....សាលា.....
.....ស្រុក.....ខេត្ត.....

I. សំណួរចងចាំ

១. តើនៅខែណាដែលការបណ្តុះផ្សិតបានសមស្របជាងគេ ?

.....
.....
.....
.....

២. តើគេប្រើទឹកអណ្តូងដូចម្តេច សម្រាប់ការបណ្តុះផ្សិត ?

.....
.....
.....
.....

៣. តើសីតុណ្ហភាពប៉ុន្មាន អង្សា ដើម្បីឱ្យផ្សិតដុះលូតលាស់បានល្អ ?

.....
.....
.....
.....

៤. តើជ្រើសរើសដី ដើម្បីរៀបចំរងមានស្ថានភាពដូចម្តេច ?

.....
.....
.....
.....

៥. តើផ្សិតមានរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ ទើបចាប់ផ្តើមដុះ ?

.....
.....
.....
.....

II. សំណួរខុសត្រូវ

សំណួរ	ខ្លឹមសារ	ត្រូវ	ខុស
១	ក មេផ្សិតទុកដាក់ហាលវាលបាន		
	ខ ផ្សិតចំបើងជាដំណាំផ្លែខ្លួនលើគេ		
២	ក ដាក់មេផ្សិតរួចមិនចាំបាច់គ្របរង		
	ខ ទម្ងន់មេផ្សិត ២០០ក្រាម ធ្វើបាន ១ម ^២		
៣	ក មេផ្សិតដែលមានពណ៌លឿង ខ្មៅ យកទៅបណ្តុះបាន		
	ខ ត្រាំចំបើងក្នុងទឹកស្អាត ស្រះ/ត្រពាំង បឹងប្តូរមិនចាំបាច់ប្រើកំបោរ		
៤	ក ការបណ្តុះផ្សិតនៅលើដីដែលបាន		
	ខ ការប្រមូលផលផ្សិតក្នុងរយៈ ២៤ ម៉ោងម្តង		
៥	ក ដាក់មេផ្សិតលើរង្វង ទុករយៈ ៣ ថ្ងៃទើបដុតបាន		
	ខ យកផេះមកប្រើជំនួស កំបោរបាន		

III. សំណួរវិភាគ

១. ហេតុអ្វីបានជាគេចាំបាច់ប្រើកំបោរនៅពេលបណ្តុះផ្សិត ?

.....

.....

២. ហេតុអ្វីបានជាគេចាំបាច់ដុតចំបើង នៅពេលដែលគេរៀបចំរង្វងហើយ ? ព្រោះអ្វី ?

.....

.....

៣. តើផ្សិតមានសារធាតុ និងធាតុអ្វីខ្លះ ?

.....

.....

៤. តើលក្ខណៈទូទៅរបស់ផ្សិតចែកជាអ្វីខ្លះ ?

.....

.....

៥. តើវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ការបណ្តុះផ្សិតមានអ្វីខ្លះ ?

.....

.....

សំណួរ និង ចម្លើយអំពី ការបណ្តុះផ្សិត

មានសំណួរចំនួន ១៥ ខុសៗគ្នា ដែលទាក់ទងនឹងមេរៀន ការបណ្តុះផ្សិត

I. សំណួរចងចាំ

១. តើនៅខែណាដែលការបណ្តុះផ្សិតបានសមស្របជាងគេ ?
  - ការបណ្តុះផ្សិតដែលសមស្របជាងគេ គឺចាប់ពីខែវិច្ឆិកា រហូតដល់ខែកុម្ភៈ។

២. តើគេប្រើទឹកអណ្តូងដូចម្តេច ដើម្បីបណ្តុះផ្សិត ?
  - ការបណ្តុះផ្សិតបើគេប្រើទឹកអណ្តូង ត្រូវបូមទុកឱ្យបានមួយយប់ទើបយកទៅស្រោច។

៣. តើសីតុណ្ហភាពប៉ុន្មាន អង្សា °C ដើម្បីឱ្យផ្សិតដុះលូតលាស់បានល្អ ?
  - សីតុណ្ហភាពដែលសមស្របក្នុងការបណ្តុះផ្សិតគឺចាប់ពី ៣២ ដល់ ៣៨°C។

៤. ការជ្រើសរើសដី ដើម្បីរៀបចំរងមានស្ថានភាពដូចម្តេច ?
  - ជ្រើសរើសដី ដើម្បីរៀបចំរងមានស្ថានភាពដូចជា ដីទួល រាបស្មើ ជម្រះស្មៅចេញ ដីម៉ដ្ឋ។

៥. តើផ្សិតមានរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ ទើបចាប់ផ្តើមដុះ ?
  - ផ្សិតមានរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ ចាប់ផ្តើមដុះមើលឃើញជុំសៗ ដូចពងត្រី។

II. សំណួរខុសត្រូវ

សំណួរ		ខ្លឹមសារ	ត្រូវ	ខុស
១	ក	មេផ្សិតទុកដាក់ហាលវាលបាន		✓
	ខ	ផ្សិតចំបើងជាដំណាំធ្វើខ្លួនលើគេ	✓	
២	ក	ដាក់មេផ្សិតរួចមិនចាំបាច់គ្របរង		✓
	ខ	ទម្ងន់មេផ្សិត ២០០ក្រាម ធ្វើបាន ១ម ^២	✓	
៣	ក	មេផ្សិតដែលមានពណ៌លឿង ខ្មៅ យកទៅបណ្តុះបាន		✓
	ខ	ត្រាំចំបើងក្នុងទឹកស្អាត ស្រះ/ត្រពាំង បឹងបូមិនចាំបាច់ប្រើកំបោរ	✓	
៤	ក	ការបណ្តុះផ្សិតនៅលើដីដដែលបាន		✓
	ខ	ការប្រមូលផលផ្សិតក្នុងរយៈពេល ២៤ ម៉ោងម្តង	✓	
៥	ក	ដាក់មេផ្សិតលើរងរួច ទុករយៈពេល ៣ ថ្ងៃទើបដុះបាន		✓
	ខ	យកផេះមកប្រើជំនួស កំបោរបាន	✓	

II. សំណួរវិភាគ

១. ហេតុអ្វីបានជាគេចាំបាច់ប្រើកំបោរនៅពេលបណ្តុះផ្សិត ?

- បានជាគេចាំបាច់ប្រើកំបោរដើម្បីបណ្តុះផ្សិត នៅពេលសម្លាប់មេរោគ។

២. ហេតុអ្វីបានជាគេចាំបាច់ដុតចំបើង នៅពេលដែលគេរៀបចំរងរួចហើយ ?

- បានជាគេចាំបាច់ដុតចំបើង នៅពេលដែលគេរៀបចំរងរួចហើយដើម្បី:
- សម្លាប់មេផ្សិតចង្រៃ
- តម្រឹមក្បាលរងសងខាង ដែលសរសៃចំបើងនៅលូតវែងជាងគេ
- បង្កើនធាតុប៉ូតាស្យូមដែលដំណាំផ្សិតត្រូវការដើម្បីលូតលាស់ និងបង្កើនទម្ងន់។

៣. តើផ្សិតមានសារធាតុ និងធាតុអ្វីខ្លះ ?

- ផ្សិតមានធាតុវីតាមីនសេ វីតាមីនបេ១ ធាតុដែក ធាតុសូដ្យូម ធាតុប៉ូតាស្យូម និងធាតុកាល់ស្យូម

៤. តើលក្ខណៈទូទៅរបស់ផ្សិតចែកជាអ្វីខ្លះ ?

- លក្ខណៈទូទៅរបស់ផ្សិតចែកជា៖ មួកផ្សិត ស្ពីផ្កាផ្សិត ដើម កងផ្សិត/ស្រោមក ស្រោមស្រោប គល់ផ្សិត ឬសផ្សិត។

៥. តើវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ការបណ្តុះផ្សិតមានអ្វីខ្លះ ?

- វត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ការបណ្តុះផ្សិតមាន៖ ចំបើង គល់ជញ្ជាំង ដើមឬធាងចេកស្លឹក ស្នូលផ្លែគឬ សំបកផ្លែគ ដើមពោតស្លឹក ដើមសណ្តែកស្លឹក ដើមកំប្លោកស្លឹក។

សំណួរទាំង ១៥ នេះ សិស្សឆ្លើយត្រូវទាំងអស់បានទទួល ១៥ ពិន្ទុ ថា (១សំណួរទទួលបាន ១ ពិន្ទុ)។

ពិន្ទុសម្រាប់ការវាយតម្លៃនេះ បានភ្ជាប់ជាមួយតារាងខាងក្រោម ៖

%នៃចម្លើយ	ពិន្ទុ	កំណត់សម្គាល់
ពី ៦៦% ដល់ ១០០%	ចាប់ពី ១០ ឡើងទៅ	ល្អ
ពី ៥១% ដល់ ៦៥%	ពិន្ទុពី ៨ ទៅ៩	មធ្យម
ទាបជាង ៥០%	ពិន្ទុតិចជាង ៧	ខ្សោយ

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.១ : គំរូប័ណ្ណវាយតម្លៃ (សម្រាប់គ្រូ)

ប័ណ្ណវាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្សម្នាក់ៗ

ឈ្មោះសិស្ស ..... សាលា..... ខេត្ត..... ស្រុក..... ថ្នាក់ទី ..... ប្រធានបទ.....

ចំណុចត្រូវដាក់ពិន្ទុ		ពិន្ទុ (១-១៥)	និទ្ទេស
កិច្ចការទី ១: តេស្តចំណេះដឹង (សំណួរសរសេរ)			
សំណួរសរសេរមានពិន្ទុសរុប ១៥ ពិន្ទុ		បើពិន្ទុ ០ ដល់ ៧=ខ្សោយ/ បើ ៨ ដល់ ១០=មធ្យម / បើ ១១ ដល់ ១៥=ល្អ	
សង្កេតការិយាបថសិស្ស		ពិន្ទុ (១-៥)	និទ្ទេស
១	ការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងការសហការ : សកម្មភាពពិភាក្សាជាមួយសមាជិកទាំងអស់ក្នុងក្រុម និងធ្វើការបានប្រសើរ ជាមួយក្រុម ។ សិស្សស្តាប់គ្នាទៅវិញទៅមក និងផ្តល់យោបល់គ្នាទៅវិញទៅមក ។		
២	ការវិភាគល្អិតល្អន់ និងការដោះស្រាយបញ្ហា : ផ្តល់ចម្លើយដោយមានហេតុផល និងអំណះអំណាងច្បាស់លាស់ និងអាចកំណត់ដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាងាយៗដែលជួបប្រទះ ។		
៣	ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តដោយខ្លួនឯង : មិនមានការបារម្ភច្រើន ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត និងដឹងច្បាស់ថាខ្លួនគេកំពុងនិយាយឬធ្វើអ្វីមួយ ។		
៤	ទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង : កំឡុងពេលធ្វើបទបង្ហាញនិងពិភាក្សាក្រុម សិស្សមានទំនុកចិត្តក្នុងការនិយាយ និងចូលរួមក្នុងក្រុម		
៥	ការលើកទឹកចិត្ត និងការយល់ចិត្ត: សិស្សចង់បន្តរៀនសូត្របន្ថែមពីប្រធានបទនេះ ហើយយល់ច្បាស់ខ្លឹមសារក្នុង ប្រធានបទ និងការអនុវត្តផ្ទាល់ ។		
៦	ចរិត : សិស្សមានចិត្តអំណត់និងអារម្មណ៍ល្អនៅក្នុងការសិក្សា ។		
៧	ការបង្កើតថ្មី : សិស្សបង្ហាញនូវភាពច្នៃប្រឌិតក្នុងការរៀបចំការធ្វើបទបង្ហាញផលិតផល នៅកំឡុងពេលសិក្សាដោយបង្ហាញចេញនូវគំនិតជាច្រើន ។		
សរុបសង្កេតការិយាបថសិស្ស			
សង្កេតការិយាបថសិស្សមានពិន្ទុសរុប ៣៥ ពិន្ទុ (បើពិន្ទុ ០ ដល់ ១៧ =ខ្សោយ/ បើ ១៨ ដល់ ២៣=មធ្យម / បើ ២៤ ដល់ ៣៥=ល្អ)			
ពិន្ទុសរុបសំណួរសរសេរ និងសង្កេតការិយាបថសិស្ស (បើពិន្ទុ ០ ដល់ ២៤=ខ្សោយ/ បើ ២៥ ដល់ ៣៣=មធ្យម / បើ ៣៤ ដល់ ៥០=ល្អ)			

ថ្ងៃទី ..... ខែ ..... ឆ្នាំ .....

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះគ្រូ

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.២ : តារាងបូកសរុបរង្វាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្សប្រចាំឆ្នាក់

ខេត្ត ..... ស្រុក ..... សាលា ..... ថ្នាក់ទី ..... ប្រធានបទ .....

ល.រ	ឈ្មោះសិស្ស	សំណួរសរសេរ		តិរិយាបថ		សរុប	
		ពិន្ទុ	និទ្ទេស	ពិន្ទុ	និទ្ទេស	ពិន្ទុ	និទ្ទេស
១							
២							
៣							
៤							
៥							
៦							
៧							
៨							
៩							
១០							
១១							
១២							
១៣							
១៤							
១៥							
១៦							
១៧							
១៨							
១៩							
២០							
២១							
២២							
២៣							
២៤							
២៥							
២៦							

បានឃើញ និងឯកភាព
នាយកសាលា

ថ្ងៃទី ..... ខែ ..... ឆ្នាំ .....
ហត្ថលេខា និងឈ្មោះគ្រូបង្រៀន

ការអង្កេតថ្នាក់រៀន				ការវាយតម្លៃគ្រូបំណិនជីវិត	
សាលារៀន				គ្រូ	អ្នកសង្កេត
កាលបរិច្ឆេទ	ការចាប់ផ្តើមមេរៀន	ការបញ្ចប់មេរៀន	ថ្នាក់	ចំនួនសិស្សដែលបានចុះឈ្មោះ/មានវត្តមាន	ប្រធានបទបំណិនជីវិត:
តើមេរៀនបង្ហាញពីអ្វី?					
លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ - ការរៀបចំ - តើបន្ទប់រៀន..				ពិន្ទុ	កំណត់សម្គាល់យោងតាមភស្តុតាង
មានសណ្តាប់ធ្នាប់ ហើយ ត្រៀមសម្ភារៈរួចជាស្រេចសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងមេរៀននេះ?				1-2-3-4-5	
បង្ហាញសិស្សនូវសម្ភារៈដែលបានធ្វើកាលពីមេរៀនមុន				1-2-3-4-5	
លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ - ការសិក្សា - តើសិស្ស...				ពិន្ទុ	កំណត់សម្គាល់យោងតាមភស្តុតាង
មានចំណាប់អារម្មណ៍ និងចូលរួមក្នុងការងាររបស់ពួកគេដែរឬទេ?				1-2-3-4-5	
ធ្វើការក្នុងក្រុមខុសៗគ្នាក្នុងកំឡុងពេលបង្រៀនដោយមានតួនាទីក្រុមច្បាស់លាស់				1-2-3-4-5	
រីករាយជាមួយមេរៀនដែលគ្រូបង្រៀន				1-2-3-4-5	
បង្ហាញចំណេះដឹង ឬបំណិនពីមេរៀនមុន				1-2-3-4-5	
លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ - ការបង្រៀន - តើគ្រូ..				ពិន្ទុ	កំណត់សម្គាល់យោងតាមភស្តុតាង
អនុវត្តតាមកិច្ចការបង្រៀនដែលមានឬទេ?				1-2-3-4-5	សូមបញ្ជាក់ធាតុណាមួយដែលគ្រូបានប្រើ
ប្រើប្រាស់ធនធានសហគមន៍ក្នុងការបង្រៀនមេរៀននេះ ឬប្រើប្រាស់សហគមន៍ទាំងស្រុង?				1-2-3-4-5	

ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្របង្រៀនបែបអន្តរកម្ម/សកម្ម ឧ.ផែនទីគំនិត, ករណីសិក្សា, ការសម្តែងតូ, ល្បែងកំសាន្ត...	1-2-3-4-5	
ប្រើប្រាស់ប្រភេទសំណួរផ្សេងៗ	1-2-3-4-5	
ប្រើប្រាស់ធនធានបង្កើតឡើងដោយខ្លួនឯង ឬឯកសារបន្ថែមដើម្បីពន្យល់មេរៀន	1-2-3-4-5	
ចាប់ផ្តើមតាមពេលកំណត់ និងប្រើប្រាស់ពេល វេលាយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព	1-2-3-4-5	
ផ្តល់មតិយោបល់វិជ្ជមានដើម្បីជំរុញការសិក្សា និងបង្កើនទំនុកចិត្តដល់សិស្ស	1-2-3-4-5	
ជួយសិស្សជាលក្ខណៈបុគ្គលចំពោះសិស្សណា ដែលមានការលំបាក	1-2-3-4-5	
កត់ត្រាការវិវត្តនៃអត្តចរិតសិស្សក្នុងតារាងវាយ តម្លៃការសិក្សារបស់សិស្ស?	1-2-3-4-5	

បន្ទាប់ពីផ្នែកនេះ ចូរប្រើប្រាស់កំណត់ត្រារបស់អ្នកដើម្បីពិភាក្សាជាមួយគ្នា។ សុំឱ្យគ្រូកំណត់ចំណុចល្អរបស់មេរៀន ហើយស្នើសុំការផ្លាស់ប្តូរ ឬការកែលម្អ។ ធ្វើការជាមួយគ្រូដើម្បីកំណត់ភាពខ្លាំង។ ធ្វើការផ្តល់គំនិតចំពោះការកែលម្អ។ ការសង្កេតត្រូវបានបញ្ចប់ ដោយធ្វើការសម្ភាសន៍។

ចំណុចខ្លាំង	គំនិតសម្រាប់កែលម្អ

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់អ្នកវាយតម្លៃ .....

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់គ្រូ .....

ការបណ្តុះផ្សិត

១. ការរៀបចំទីកន្លែងបណ្តុះផ្សិត

២. ការរៀបចំរងផ្សិត

៣. ការត្រួតសុសមេផ្សិត

៤. ការដុតចំបើងដើម្បីបង្កើនជាតិប៊ូតាសនិងសម្លាប់មេរោគ

៥. ការពិនិត្យមើលសីតុណ្ហភាព (៣៤ 0C ទៅ ៣៧ 0C)

របៀបបណ្តុះផ្សិតក្នុងថង់ប្លាស្ទិច

៦. ការតាមដានមើលការលូតលាស់របស់ផ្សិត

៨. ការលូតលាស់ដំណាក់កាលចុងក្រោយរបស់ផ្សិត

៧. ការលូតលាស់របស់មេផ្សិតចន្លោះពី១២ទៅ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីការរៀបចំរង

